

Редакція:

05.11.1991

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про прокуратуру

Закон введено в дію з 1 грудня 1991 року,
за винятком частини третьої статті 15, частини
четвертої статті 21, частини третьої статті 31,
які введено в дію з 1 березня 1992 року
Постановою Верховної Ради України
від 5 листопада 1991 року N 1790-XII

Із змінами і доповненнями, внесеними
Законами України

від 22 квітня 1993 року N 3130-XII,
від 26 листопада 1993 року N 3662-XII,
від 21 березня 1995 року N 103/95-ВР,
від 5 жовтня 1995 року N 358/95-ВР,
від 21 грудня 2000 року N 2171-III,
від 12 липня 2001 року N 2663-III,
від 10 січня 2002 року N 2922-III,
від 17 січня 2002 року N 2981-III,
від 15 травня 2003 року N 743-IV,
від 15 травня 2003 року N 762-IV,
від 11 липня 2003 року N 1130-IV,
від 21 жовтня 2004 року N 2105-IV,
від 17 грудня 2004 року N 2267-IV,
від 20 січня 2005 року N 2377-IV,
від 17 листопада 2005 року N 3108-IV,
від 11 січня 2006 року N 3314-IV,
від 19 грудня 2006 року N 489-V,
від 11 травня 2007 року N 1014-V,
від 28 грудня 2007 року N 107-VI

(зміни, внесені Законом України від 28 грудня 2007 року N 107-VI,
діють по [31 грудня 2008 року](#),
зміни, внесені [пунктом 38 розділу II Закону України](#)
[від 28 грудня 2007 року N 107-VI](#),
визнано такими, що не відповідають [Конституції України](#) (є неконституційними),
згідно з Рішенням Конституційного Суду України
від 22 травня 2008 року N 10-рп/2008),
від 4 вересня 2008 року N 502-VI,
від 1 липня 2010 року N 2389-VI,
від 7 липня 2010 року N 2453-VI,
від 7 жовтня 2010 року N 2592-VI
(зміни, внесені [Законом України від 7 жовтня 2010 року N 2592-VI](#), втратили чинність
у зв'язку з втратою чинності [Законом України від 7 жовтня 2010 року N 2592-VI](#)
згідно із Законом України від 23 лютого 2014 року N 763-VII),
від 2 грудня 2010 року N 2756-VI,
від 23 грудня 2010 року N 2889-VI,
від 8 липня 2011 року N 3668-VI,
від 13 квітня 2012 року N 4652-VI
(зміни, передбачені [підпунктом 1, абзацами третім та четвертим підпункту 4,](#)
[підпунктами 7 -11 пункту 13 розділу I](#)
Закону України від 13 квітня 2012 року N 4652-VI,
набирають чинності [20 листопада 2012 року](#)),
від 17 травня 2012 року N 4711-VI,
від 6 липня 2012 року N 5178-VI,
від 18 вересня 2012 року N 5288-VI,
від 14 травня 2013 року N 224-VII,
від 16 січня 2014 року N 721-VII
(зміни, внесені [Законом України від 16 січня 2014 року N 721-VII](#), втратили чинність
у зв'язку з втратою чинності [Законом України від 16 січня 2014 року N 721-VII](#)
згідно із Законом України від 28 січня 2014 року N 732-VII),
від 23 лютого 2014 року N 767-VII,
від 27 березня 2014 року N 1166-VII
(зміни, внесені [абзацом другим підпункту 3 пункту 3 розділу II](#)
Закону України від 27 березня 2014 року N 1166-VII,
набирають чинності з [1 травня 2014 року](#)),
від 27 березня 2014 року N 1170-VII,
від 14 серпня 2014 року N 1642-VII,
від 14 жовтня 2014 року N 1698-VII,
від 28 грудня 2014 року N 66-VIII,
від 28 грудня 2014 року N 76-VIII,
від 28 грудня 2014 року N 77-VIII,
від 12 лютого 2015 року N 198-VIII,
від 2 березня 2015 року N 213-VIII

([з 15 липня 2015 року](#) цей Закон втрапить чинність,

крім пункту 8 частини першої статті 15, частини четвертої статті 16, абзацу першого частини другої статті 462, статті 47, частини першої статті 49, частини п'ятої статті 50, частин третьої, четвертої, шостої та одинадцятої статті 501, частини третьої статті 512, статті 53 щодо класних чинів, згідно із Законом України від 14 жовтня 2014 року N 1697-VII, враховуючи зміни, внесені Законом України від 21 квітня 2015 року N 335-VIII)

(З дня початку діяльності Державного бюро розслідувань України, але не пізніше п'яти років з дня набрання чинності Законом України від 13 квітня 2012 року N 4652-VI, до цього Закону будуть внесені зміни, передбачені підпунктом 2, абзацом другим підпункту 4, підпунктами 6, 12, 14 - 19, 21 пункту 13 розділу I Закону України від 13 квітня 2012 року N 4652-VI)

Положенню частини четвертої статті 50 в системному зв'язку з частиною п'ятою статті 50 цього Закону дано офіційне тлумачення
Рішенням Конституційного Суду України
від 25 жовтня 2007 року N 10-рп/2007

Положення частини третьої статті 2 цього Закону дано офіційне тлумачення
Рішенням Конституційного Суду України
від 2 квітня 2008 року N 5-рп/2008

Положення статті 17 цього Закону визнано такими, що відповідають Конституції України (є конституційними) (згідно з Рішенням Конституційного Суду України від 10 вересня 2008 року N 15-рп/2008)

(Положення частини четвертої статті 12 щодо можливості оскарження прийнятого прокурором рішення до суду лише у передбачених законом випадках визнане неконституційним, оскільки винятки з конституційних норм встановлюються самою Конституцією України, а не іншими нормативними актами згідно з Рішенням Конституційного Суду України від 30 жовтня 1997 року N 5-зп)

(Установлено, що у 2007 році працюючим

пенсіонерам, на яких поширюється дія цього Закону, достроково призначена пенсія за віком (з урахуванням підпункту "г" пункту 1 статті 26 Закону України "Про зайнятість населення", пункту "в" частини другої статті 12 Закону України "Про загальні засади подальшої експлуатації і зняття з експлуатації Чорнобильської АЕС та перетворення зруйнованого четвертого енергоблока цієї АЕС на екологічно безпечну систему" та статті 21 Закону України "Про основні засади соціального захисту ветеранів праці та інших громадян похилого віку в Україні") у період до досягнення пенсійного віку, передбаченого законодавством для відповідної категорії осіб, не виплачується згідно із Законом України від 19 грудня 2006 року N 489-V, це положення, передбачене статтею 98 Закону України від 19 грудня 2006 року N 489-V, визнано таким, що не відповідає Конституції України (є неконституційним), згідно з Рішенням Конституційного Суду України від 9 липня 2007 року N 6-рп/2007)

Положенням частини четвертої статті 21 цього Закону
дано офіційне тлумачення

Рішенням Конституційного Суду України
від 12 жовтня 2011 року N 11-рп/2011

(Установлено, що у 2012 році норми і положення статті 49 цього Закону застосовуються у порядку та розмірах, встановлених Кабінетом Міністрів України виходячи з наявних фінансових ресурсів Державного бюджету України та бюджету Пенсійного фонду України на 2012 рік, згідно із Законом України від 22 грудня 2011 року N 4282-VI)

(Установлено, що у 2013 році норми і положення статті 49 цього Закону застосовуються у порядку та розмірах, встановлених Кабінетом Міністрів України виходячи з наявних фінансових ресурсів Державного бюджету України та бюджету Пенсійного фонду України на 2013 рік, згідно із Законом України від 6 грудня 2012 року N 5515-VI)

(У статтях 1, 9, 10, 11, 14, 15, 16, 17, 20, 27, 39, 40, 41, 42, 46, 49 слова "Кримської АРСР" замінено словами "Республіки Крим" згідно із Законом України від 26 листопада 1993 року N 3662-XII)

(У статтях 9, 11, 15, 16, 27, 39, 40, 41, 42, 46 слова "міста Києва" замінено словами "міст Києва і Севастополя" згідно із Законом України від 26 листопада 1993 року N 3662-XII)

(У статті 42 слова "Київського міського" замінено словами "Київського і Севастопольського міських" згідно із Законом України від 26 листопада 1993 року N 3662-XII)

(У тексті Закону слова "Республіки Крим" замінено словами "Автономної Республіки Крим" згідно із Законом України від 21 березня 1995 року N 103/95-ВР)

Розділ I

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Прокурорський нагляд за додержанням законів в Україні

(назва статті 1 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 12.07.2001 р. N 2663-III)

Прокурорський нагляд за додержанням і правильним застосуванням законів Кабінетом Міністрів України, міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади, органами державного і господарського управління та контролю, Радою міністрів Автономної Республіки Крим, місцевими Радами, їх виконавчими органами, військовими частинами, політичними партіями, громадськими організаціями, масовими рухами, підприємствами, установами і організаціями, незалежно від форм власності, підпорядкованості та приналежності, посадовими особами та громадянами здійснюється Генеральним прокурором України і підпорядкованими йому прокурорами.

(стаття 1 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 12.07.2001 р. N 2663-III)

Стаття 2. Генеральний прокурор України

Генеральний прокурор України призначається на посаду та звільняється з посади за згодою Верховної Ради України Президентом України. Генеральний прокурор України не менш як один раз на рік інформує Верховну Раду України про стан законності. Верховна Рада України може висловити недовіру Генеральному прокуророві України, що має наслідком його відставку з посади.

(частина перша статті 2 із змінами, внесеними згідно із Законами України від 04.09.2008 р. N 502-VI, від 07.10.2010 р. N 2592-VI, зміни, внесені [Законом України від 07.10.2010 р. N 2592-VI](#), втратили чинність у зв'язку з втратою чинності [Законом України від 07.10.2010 р. N 2592-VI](#) згідно із Законом України від 23.02.2014 р. N 763-VII)

Генеральний прокурор України звільняється з посади також у разі:

закінчення строку, на який його призначено;

неможливості виконувати свої повноваження за станом здоров'я;

порушення вимог щодо несумісності;

набрання законної сили обвинувальним вироком щодо нього;

припинення його громадянства;

подання заяви про звільнення з посади за власним бажанням.

Частина третя статті 2 втратила чинність

(статтю 2 доповнено новою частиною третьою згідно із Законом України від 07.10.2010 р. N 2592-VI, у зв'язку з цим частину третю вважати частиною четвертою, частина третя статті 2 втратила чинність у зв'язку з втратою чинності [Законом України від 07.10.2010 р. N 2592-VI](#) згідно із Законом України від 23.02.2014 р. N 763-VII)

Строк повноважень Генерального прокурора України та підпорядкованих йому прокурорів - п'ять років.

(стаття 2 у редакції Закону України від 12.07.2001 р. N 2663-III)

(положенням частини третьої статті 2 дано офіційне тлумачення Рішенням Конституційного Суду України від 02.04.2008 року N 5-рп/2008)

Стаття 3. Правові основи діяльності прокуратури

Повноваження прокурорів, організація, засади та порядок діяльності прокуратури визначається Конституцією України, цим Законом, іншими законодавчими актами.

Органи прокуратури у встановленому порядку в межах своєї компетенції вирішують питання, що впливають із загальновизнаних норм міжнародного права, а також укладених Україною міждержавних договорів.

Стаття 4. Завдання прокурорського нагляду за додержанням законів

(назва статті 4 із змінами, внесеними згідно із
Законом України від 12.07.2001 р. N 2663-III)

Діяльність органів прокуратури спрямована на всемірне утвердження верховенства закону, зміцнення правопорядку і має своїм завданням захист від неправомірних посягань:

- 1) закріплених Конституцією України незалежності республіки, суспільного та державного ладу, політичної та економічної системи, прав національних груп і територіальних утворень;
- 2) гарантованих Конституцією, іншими законами України та міжнародними правовими актами соціально-економічних, політичних, особистих прав і свобод людини та громадянина;
- 3) основ демократичного устрою державної влади, правового статусу місцевих Рад, органів самоорганізації населення.

(підпункт 3 статті 4 із змінами, внесеними згідно
із Законом України від 12.07.2001 р. N 2663-III)

Стаття 5. Функції прокуратури

Прокуратура України становить єдину систему, на яку відповідно до [Конституції України](#) та цього Закону покладаються такі функції:

- 1) підтримання державного обвинувачення в суді;
- 2) представництво інтересів громадянина або держави в суді у випадках, визначених законом;
- 3) нагляд за додержанням законів органами, які проводять оперативно-розшукову діяльність, дізнання, досудове слідство;
- 4) нагляд за додержанням законів при виконанні судових рішень у кримінальних справах, а також при застосуванні інших заходів примусового характеру, пов'язаних з обмеженням особистої свободи громадян.

На прокуратуру не може покладатися виконання функцій, не передбачених [Конституцією України](#) і цим Законом.

(стаття 5 із змінами, внесеними згідно із
Законами України від 26.11.93 р. N 3662-XII,
від 21.12.2000 р. N 2171-III,
у редакції Закону України від 12.07.2001 р. N 2663-III)

Стаття 6. Принципи організації і діяльності прокуратури

Органи прокуратури України:

- 1) становлять єдину централізовану систему, яку очолює Генеральний прокурор України, з підпорядкуванням нижчестоящих прокурорів вищестоящим;

2) здійснюють свої повноваження на підставі дотримання Конституції України та чинних на території республіки законів, незалежно від будь-яких органів державної влади, посадових осіб, а також рішень громадських об'єднань чи їх органів;

3) захищають у межах своєї компетенції права і свободи громадян на засадах їх рівності перед законом, незалежно від національного чи соціального походження, мови, освіти, ставлення до релігії, політичних переконань, службового чи майнового стану та інших ознак;

4) вживають заходів до усунення порушень закону, від кого б вони не виходили, поновлення порушених прав і притягнення у встановленому законом порядку до відповідальності осіб, які допустили ці порушення;

5) діють гласно, інформують державні органи влади, громадськість про стан законності та заходи щодо її зміцнення, оприлюднюють та надають інформацію за запитами відповідно до [Закону України "Про доступ до публічної інформації"](#).

(пункт 5 частини першої статті 6 із змінами, внесеними
згідно із Законом України від 27.03.2014 р. N 1170-VII

Працівники прокуратури не можуть належати до будь-яких політичних партій чи рухів.

Стаття 7. Гарантії незалежності прокуратури у здійсненні повноважень

Втручання органів державної влади і органів місцевого самоврядування, посадових осіб, засобів масової інформації, громадсько-політичних організацій (рухів) та їх представників у діяльність прокуратури по нагляду за дотриманням законів або по розслідуванню діянь, що містять ознаки злочину, забороняється.

(частина перша статті 7 із змінами, внесеними
згідно із Законом України від 12.07.2001 р. N 2663-III)

Вплив у будь-якій формі на працівника прокуратури з метою перешкодити виконанню ним службових обов'язків або добитися прийняття неправомірного рішення тягне за собою відповідальність, передбачену законом.

Звернення представників влади, інших посадових осіб до прокурора з приводу конкретних справ і матеріалів, що знаходяться у провадженні прокуратури, не можуть містити будь-яких вказівок або вимог щодо результатів їх вирішення.

Ніхто не має права без дозволу прокурора розголошувати дані перевірок і досудового розслідування до їх закінчення.

(частина четверта статті 7 у редакції
Закону України від 13.04.2012 р. N 4652-VI)

Стаття 8. Обов'язковість виконання вимог прокурора

Законні вимоги прокурора є обов'язковими для всіх органів, підприємств, установ, організацій, посадових осіб та громадян і виконуються невідкладно або у передбачені законом чи визначені прокурором строки.

(частина перша статті 8 із змінами, внесеними
згідно із Законом України від 18.09.2012 р. N 5288-VI)

Статистична та інша інформація або їх копії, необхідні для здійснення прокурорського нагляду чи розслідування, видаються на вимогу прокурора або слідчого безкоштовно.

(з дня початку діяльності Державного бюро розслідувань України, але не пізніше п'яти років з дня набрання чинності Законом України від 13.04.2012 р. N 4652-VI, до частини другої статті 8 будуть внесені зміни, передбачені підпунктом 2 пункту 13 розділу I Закону України від 13.04.2012 р. N 4652-VI)

Ухилення від виконання законних вимог прокурора тягне за собою відповідальність, передбачену законом.

(частина третя статті 8 у редакції
Закону України від 18.09.2012 р. N 5288-VI)

Посадові особи і громадяни зобов'язані з'являтися за викликом прокурора і давати пояснення з обставин, які з'ясовуються прокурорською перевіркою. В разі ухилення від прибуття посадова особа або громадянин за постановою прокурора можуть бути доставлені примусово органами міліції.

Стаття 9. Участь у засіданнях органів державної влади і управління

Генеральний прокурор України, його заступники мають право брати участь у засіданнях Верховної Ради України та її органів, Кабінету Міністрів України, колегій міністерств та інших центральних органів виконавчої влади.

(частина перша статті 9 із змінами, внесеними
згідно із Законом України від 12.07.2001 р. N 2663-III)

Генеральний прокурор України, прокурор Автономної Республіки Крим, їх заступники мають право брати участь у засіданнях Верховної Ради Автономної Республіки Крим та її органів, Ради міністрів Автономної Республіки Крим, колегій міністерств, комітетів і відомств Автономної Республіки Крим, а також місцевих Рад, їх виконавчих комітетів, комісій, інших органів управління.

(частина друга статті 9 із змінами, внесеними
згідно із Законом України від 12.07.2001 р. N 2663-III)

Прокурори областей, міст Києва і Севастополя, районні, міжрайонні, міські та інші прирівняні до них прокурори, їх заступники мають право брати участь у засіданнях Рад відповідного рівня, їх виконавчих комітетів, інших органів місцевого самоврядування.

(частина третя статті 9 із змінами, внесеними
згідно із Законами України від 12.07.2001 р. N 2663-III,
від 18.09.2012 р. N 5288-VI)

Прокурори не можуть входити до складу комісій, комітетів та інших колегіальних органів, утворюваних Радами або їх виконавчими органами.

(частина четверта статті 9 із змінами, внесеними
згідно із Законом України від 12.07.2001 р. N 2663-III)

Військові прокурори мають право брати участь в організаційних заходах, які проводяться органами, за додержанням законів якими вони здійснюють нагляд.

(статтю 9 доповнено частиною п'ятою згідно із
Законом України від 14.08.2014 р. N 1642-VII)

Стаття 10. Координаційні повноваження прокуратури у сфері протидії злочинності та корупції

Генеральний прокурор України та підпорядковані йому прокурори з метою підвищення ефективності протидії злочинності та корупції координують діяльність правоохоронних органів з питань протидії злочинності та корупції.

Координаційні повноваження прокуратури реалізуються шляхом проведення спільних нарад, створення міжвідомчих робочих груп, проведення узгоджених заходів, аналітичної діяльності тощо.

Основною формою координації діяльності правоохоронних органів є проведення координаційної наради її керівників під головуванням відповідного прокурора.

На координаційні наради запрошуються керівники органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування для заслуховування інформації щодо їхньої діяльності з питань попередження і протидії злочинності та корупції.

Рішення координаційної наради є обов'язковими для виконання, визначеними у ньому правоохоронними органами.

Організація роботи з координації діяльності правоохоронних органів по боротьбі із злочинністю та корупцією визначається Положенням, яке розробляється і затверджується Генеральним прокурором України за погодженням з керівниками правоохоронних органів.

(стаття 10 із змінами, внесеними згідно із
Законом України від 21.03.95 р. N 103/95-ВР,
у редакції Закону України від 12.07.2001 р. N 2663-III,
із змінами, внесеними згідно із
Законами України від 15.05.2003 р. N 743-IV,
від 17.05.2012 р. N 4711-VI,
у редакції Закону України
від 18.09.2012 р. N 5288-VI)

Стаття 10¹. Повноваження прокурора Автономної Республіки Крим щодо правових актів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, Уряду та інших органів виконавчої влади Автономної Республіки Крим, які суперечать Конституції та законам України

Нормативно-правові акти Уряду та інших органів виконавчої влади Автономної Республіки Крим, які суперечать Конституції та законам України, а також законам Автономної Республіки Крим, прийнятим в межах її компетенції, може бути внесене подання прокурором Автономної Республіки Крим.

(частина перша статті 10¹ із змінами, внесеними згідно із Законом України від 18.09.2012 р. N 5288-VI)

Подання вноситься до того органу, який видав незаконний акт, а в разі відхилення подання прокурор Автономної Республіки Крим або його заступники звертаються із заявою до суду в порядку, передбаченому законодавством про скасування незаконного правового акта.

(частина друга статті 10¹ із змінами, внесеними згідно із Законами України від 15.05.2003 р. N 762-IV, від 18.09.2012 р. N 5288-VI)

Прокурор Автономної Республіки Крим може звернутися до Верховної Ради Автономної Республіки Крим з поданням про невідповідність Конституції та законам України правових актів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, її Президії та інших органів Верховної Ради Автономної Республіки Крим.

Частину четверту статті 10¹ виключено

(згідно із Законом України від 18.09.2012 р. N 5288-VI)

(Закон доповнено статтею 10¹ згідно із Законом України від 21.03.95 р. N 103/95-ВР)

Стаття 11. Право невідкладного прийому

Генеральний прокурор України має право бути невідкладно прийнятим Головою Верховної Ради України, Президентом України, Прем'єр-міністром України.

Прокурор Автономної Республіки Крим має право бути невідкладно прийнятим Головою Верховної Ради Автономної Республіки Крим і головою Уряду Автономної Республіки Крим.

Прокурори областей, міст Києва і Севастополя, районні, міські і прирівняні до них інші прокурори мають право бути невідкладно прийнятими керівниками, іншими посадовими особами відповідних органів державної влади та управління, підприємств, установ і організацій.

Стаття 12. Розгляд заяв і скарг

Прокурор розглядає заяви і скарги про порушення прав громадян та юридичних осіб, крім скарг, розгляд яких віднесено до компетенції суду.

(частина перша статті 12 із змінами, внесеними згідно із
Законом України від 26.11.93 р. N 3662-XII)

Прокурор здійснює нагляд за додержанням вимог законодавства щодо порядку розгляду скарг всіма органами, підприємствами, установами, організаціями та посадовими особами.

Прокурор проводить особистий прийом громадян.

Прийняте прокурором рішення може бути оскаржено вищестоящому прокурору або до суду.

(положення частини четвертої статті 12 щодо можливості оскарження прийнятого прокурором рішення до суду лише у передбачених законом випадках визнане неконституційним, оскільки винятки з конституційних норм встановлюються самою Конституцією України, а не іншими нормативними актами згідно з Рішенням Конституційного Суду України від 30.10.97 р. N 5-зп)

(частина четверта статті 12 із змінами, внесеними
згідно із Законом України від 12.07.2001 р. N 2663-III)

Після прийняття рішення по скарзі Генеральним прокурором України провадження по таких скаргах в органах прокуратури припиняється.

Розділ II

СИСТЕМА, СТРУКТУРА І ОРГАНІЗАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ ПРОКУРАТУРИ

Стаття 13. Система органів прокуратури

Систему органів прокуратури становлять: Генеральна прокуратура України, прокуратури Автономної Республіки Крим, областей, міст Києва і Севастополя (на правах обласних), міські, районні, міжрайонні, районні в містах, а також військові прокуратури. У разі необхідності Генеральний прокурор України може створювати спеціалізовані прокуратури на правах обласних, міських, районних та міжрайонних прокуратур.

(частина перша статті 13 у редакції
Закону України від 13.04.2012 р. N 4652-VI,
із змінами, внесеними згідно із
Законом України від 14.08.2014 р. N 1642-VII)

До військових прокуратур належать Головна військова прокуратура (на правах структурного підрозділу Генеральної прокуратури України), військові прокуратури регіонів (на правах обласних), військові прокуратури гарнізонів та інші військові прокуратури, прирівняні до прокуратур міст і районів.

(статтю 13 доповнено новою частиною другою згідно із Законом України від 14.08.2014 р. N 1642-VII)

У військових прокуратурах, прирівняних до прокуратур міст, у разі необхідності можуть утворюватися відділи за рахунок штатної чисельності цих прокуратур.

(статтю 13 доповнено новою частиною третьою згідно із Законом України від 14.08.2014 р. N 1642-VII)

У разі якщо в силу виключних обставин на певних адміністративно-територіальних одиницях не діють органи прокуратури України, які мають здійснювати там нагляд, за рішенням Генерального прокурора України виконання їх функцій може покладатися на військові прокуратури.

(статтю 13 доповнено новою частиною четвертою згідно із Законом України від 14.08.2014 р. N 1642-VII)

Утворення, реорганізація та ліквідація військових прокуратур, визначення їх статусу, компетенції, структури і штатів здійснюється Генеральним прокурором України.

(статтю 13 доповнено новою частиною п'ятою згідно із Законом України від 14.08.2014 р. N 1642-VII, у зв'язку з цим частини другу та третю вважати частинами шостою та сьомою)

Частину шосту статті 13 виключено

(частина шоста статті 13 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 12.07.2001 р. N 2663-III, виключено згідно із Законом України від 13.04.2012 р. N 4652-VI)

Штатна чисельність органів прокуратури України становить 20367 осіб.

(частина сьома статті 13 у редакції Закону України від 27.03.2014 р. N 1166-VII)

(стаття 13 у редакції Закону України від 26.11.93 р. N 3662-XII)

Стаття 14. Генеральна прокуратура України

Генеральну прокуратуру України очолює Генеральний прокурор України, який має першого заступника та заступників, а також заступника Генерального прокурора України - Головного військового прокурора.

(частина перша статті 14 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 14.08.2014 р. N 1642-VII)

У Генеральній прокуратурі України утворюється (на правах структурного підрозділу) Головна військова прокуратура, яку очолює заступник Генерального прокурора України - Головний військовий прокурор. На нього наказом Генерального прокурора України може також покладатися виконання інших службових обов'язків.

(статтю 14 доповнено новою частиною другою згідно із Законом України від 14.08.2014 р. N 1642-VII, у зв'язку з цим частини другу - п'яту вважати відповідно частинами третьою - шостою)

Структуру Генеральної прокуратури України та Положення про її структурні підрозділи затверджує Генеральний прокурор України.

(частина третя статті 14 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 26.11.93 р. N 3662-XII)

У Генеральній прокуратурі України утворюється колегія у складі Генерального прокурора України (голова), його першого заступника, заступників, прокурора Автономної Республіки Крим, інших керівних працівників органів прокуратури. Персональний склад колегії затверджується Верховною Радою України за поданням Генерального прокурора України.

(частина четверта статті 14 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 07.10.2010 р. N 2592-VI, зміни, внесені [Законом України від 07.10.2010 р. N 2592-VI](#), втратили чинність у зв'язку з втратою чинності [Законом України від 07.10.2010 р. N 2592-VI](#) згідно із Законом України від 23.02.2014 р. N 763-VII)

Генеральна прокуратура України створює Єдиний реєстр досудових розслідувань та забезпечує його ведення органами досудового розслідування. Положення про порядок ведення Єдиного реєстру досудових розслідувань затверджується Генеральним прокурором України за погодженням з керівниками органів досудового розслідування.

Спільно з органами досудового розслідування та за погодженням із спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади у галузі статистики Генеральною прокуратурою України розробляється система та методика обліку кримінальних правопорушень, осіб, які їх вчинили, та руху кримінальних проваджень.

(частину п'яту статті 14 замінено двома частинами згідно із Законом України від 18.09.2012 р. N 5288-VI)

Стаття 15. Повноваження Генерального прокурора України по керівництву органами прокуратури

Генеральний прокурор України:

- 1) спрямовує роботу органів прокуратури і здійснює контроль за їх діяльністю;
- 2) призначає першого заступника, заступників Генерального прокурора України, керівників структурних підрозділів, головного бухгалтера, інших працівників Генеральної прокуратури України;
- 3) затверджує структуру і штатну чисельність підпорядкованих органів прокуратури, розподіляє кошти на їх утримання;
- 4) призначає за погодженням з Верховною Радою Автономної Республіки Крим прокурора Автономної Республіки Крим;
- 5) призначає заступників прокурора Автономної Республіки Крим, прокурорів областей, міст Києва і Севастополя, їх заступників, міських, районних, міжрайонних, а також прирівняних до них інших прокурорів;
- 6) відповідно до законодавства визначає порядок прийняття, переміщення та звільнення прокурорів, слідчих прокуратури та інших спеціалістів, за винятком осіб, призначення яких передбачено цим Законом;

(з дня початку діяльності Державного бюро розслідувань України, але не пізніше п'яти років з дня набрання чинності Законом України від 13.04.2012 р. N 4652-VI, до пункту 6 частини першої статті 15 будуть внесені зміни, передбачені абзацом другим підпункту 4 пункту 13 розділу I Закону України від 13.04.2012 р. N 4652-VI)

- 7) відповідно до законів України видає обов'язкові для всіх органів прокуратури накази, розпорядження, затверджує положення та інструкції;
- 8) присвоює класні чини згідно з Положенням про класні чини працівників прокуратури. Вносить подання Президенту України про присвоєння класних чинів державного радника юстиції 1, 2 і 3 класів.

Письмові вказівки Генерального прокурора України з питань розслідування є обов'язковими до виконання всіма органами, що здійснюють оперативно-розшукову діяльність та досудове розслідування.

(частина друга статті 15 у редакції Закону України від 13.04.2012 р. N 4652-VI)

Частину третю статті 15 виключено

(згідно із Законом України від 12.07.2001 р. N 2663-III)

Стаття 16. Прокуратури Автономної Республіки Крим, областей, районні і міські прокуратури

Прокуратури Автономної Республіки Крим, областей, міст Києва і Севастополя, міські, районні, міжрайонні, районні в містах, а також інші прокуратури очолюють відповідні прокурори.

Прокурори Автономної Республіки Крим, областей, міст Києва і Севастополя та інші прокурори (на правах обласних):

1) призначають на посади і звільняють працівників, крім тих, яких призначає Генеральний прокурор України;

2) за погодженням з Генеральним прокурором України вносять зміни до встановлених штатів підлеглих їм прокуратур в межах затвердженої чисельності і фонду заробітної плати.

У прокуратурах Автономної Республіки Крим, областей, міст Києва і Севастополя та інших прокуратурах (на правах обласних) утворюються колегії у складі прокурора (голова), його заступників, інших керівних працівників. Персональний склад колегії затверджується Генеральним прокурором України.

Прокурори міст з районним поділом здійснюють загальне керівництво підпорядкованими районними прокуратурами і контроль за їх діяльністю, вносять прокурору вищого рівня пропозиції про зміну штатної чисельності підпорядкованих прокуратур, присвоєння класних чинів працівникам цих прокуратур, їх заохочення та накладення на них стягнень.

(статтю 16 доповнено частиною четвертою згідно із Законом України від 13.04.2012 р. N 4652-VI)

Прокуратури міст з районним поділом не підміняють підпорядковані прокуратури та не дублюють їх функції.

(статтю 16 доповнено частиною п'ятою згідно із Законом України від 13.04.2012 р. N 4652-VI)

Стаття 17. Слідчі прокуратури

У Генеральній прокуратурі України, прокуратурі Автономної Республіки Крим є старші слідчі в особливо важливих справах і слідчі в особливо важливих справах; у прокуратурах областей, міст та інших прирівняних до них прокуратурах можуть бути слідчі в особливо важливих справах і старші слідчі; у районних, міжрайонних, міських - старші слідчі і слідчі. У Головній військовій прокуратурі, військових прокуратурах регіонів (на правах обласних) є слідчі в особливо важливих справах і старші слідчі; у військових прокуратурах гарнізонів та інших військових прокуратурах, прирівняних до прокуратур міст і районів, можуть бути старші слідчі і слідчі.

(частина перша статті 17 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 14.08.2014 р. N 1642-VII)

Слідчі прокуратури провадять попереднє слідство у справах про діяння, що містять ознаки злочину, віднесені законом до їх підслідності, а також в інших справах, переданих їм прокурором.

(положення статті 17 визнано такими, що відповідають Конституції України (є конституційними), на час дії пункту 9 розділу XV "Перехідні положення" Конституції України, щодо продовження виконання прокуратурою відповідно до чинних законів функції попереднього слідства до сформування системи досудового слідства і введення в дію законів, що регулюють її функціонування, згідно з Рішенням Конституційного Суду України від 10.09.2008 р. N 15-рп/2008)

(з дня початку діяльності Державного бюро розслідувань України, але не пізніше п'яти років з дня набрання чинності Законом України від 13.04.2012 р. N 4652-VI, статтю 17 буде виключено, згідно з підпунктом 6 пункту 13 розділу I Закону України від 13.04.2012 р. N 4652-VI)

Стаття 17¹. Прокурори Національного антикорупційного бюро України

Наказом Генерального прокурора України призначаються прокурори для здійснення нагляду за додержанням законів під час проведення оперативно-розшукової діяльності, досудового розслідування, яке здійснюється детективами Національного антикорупційного бюро України. Таке призначення прокурорів здійснюється за результатами відкритого конкурсу та після проходження ними відповідного навчання (підготовки). Конкурсний відбір проводить конкурсна комісія, що створюється Генеральним прокурором України і включає Директора Національного антикорупційного бюро України або визначеного ним представника. Порядок проведення відкритого конкурсного відбору визначається Генеральним прокурором України за погодженням з Директором Національного антикорупційного бюро України.

(частина перша статті 17¹ у редакції
Закону України від 12.02.2015 р. N 198-VIII)

Прокурори, що відряджаються до Національного антикорупційного бюро України, залишаються на службі в органах прокуратури.

Кількість прокурорів, що відряджаються, та порядок їх служби в Національному антикорупційному бюро України визначаються Генеральним прокурором України за погодженням з Директором Національного антикорупційного бюро України.

Прокурори, що відряджаються до Національного антикорупційного бюро України, підпорядковуються безпосередньо Генеральному прокурору України.

Стаття 18. Колегії органів прокуратури

Колегії прокуратур є дорадчими органами і розглядають найбільш важливі питання, що стосуються додержання законності, стану правопорядку, діяльності органів прокуратури, виконання наказів Генерального прокурора України, кадрові питання, заслуховують звіти підпорядкованих прокурорів, начальників структурних підрозділів та інших працівників прокуратури.

На засіданнях колегій можуть заслуховуватись повідомлення і пояснення керівників міністерств, відомств, органів державного управління, нагляду та контролю, підприємств, установ і організацій, їх об'єднань, інших посадових осіб з приводу порушень законодавства.

Рішення колегій доводяться до відома працівників органів прокуратури. В разі розбіжностей між прокурором і колегією він проводить в життя своє рішення, але зобов'язаний доповісти про це Генеральному прокурору України. Члени колегії можуть повідомити свою особисту думку Генеральному прокурору України, що може бути підставою для розгляду цих розбіжностей на колегії Генеральної прокуратури України.

(частина третя статті 18 у редакції
Закону України від 12.07.2001 р. N 2663-III)

Розділ III ПРОКУРОРСЬКИЙ НАГЛЯД

ГЛАВА 1. НАГЛЯД ЗА ДОДЕРЖАННЯМ І ЗАСТОСУВАННЯМ ЗАКОНІВ

(Назва глави 1 у редакції Закону
України від 12.07.2001 р. N 2663-III)

Стаття 19. Предмет нагляду за додержанням і застосуванням законів

(назва статті 19 із змінами, внесеними згідно
із Законом України від 12.07.2001 р. N 2663-III)

Предметом нагляду за додержанням і застосуванням законів є:

(абзац перший частини першої статті 19 із змінами,
внесеними згідно із Законом України від 12.07.2001 р. N 2663-III)

1) відповідність актів, які видаються всіма органами, підприємствами, установами, організаціями та посадовими особами, вимогам Конституції України та чинним законам;

2) додержання законів про недоторканність особи, соціально-економічні, політичні, особисті права і свободи громадян, захист їх честі і гідності, якщо законом не передбачений інший порядок захисту цих прав;

3) додержання законів, що стосуються економічних, міжнаціональних відносин, охорони навколишнього середовища, митниці та зовнішньоекономічної діяльності.

Перевірка виконання законів проводиться за заявами та іншими повідомленнями про порушення законності, що вимагають прокурорського реагування, а за наявності приводів - також з власної ініціативи прокурора. Прокуратура не підміняє органи відомчого управління та контролю і не втручається у господарську діяльність, якщо така діяльність не суперечить чинному законодавству.

(частина друга статті 19 із змінами, внесеними згідно із
Законом України від 26.11.93 р. N 3662-XII)

Стаття 20. Повноваження прокурора

При здійсненні прокурорського нагляду за додержанням і застосуванням законів прокурор має право:

1) безперешкодно за посвідченням, що підтверджує займану посаду, входити у приміщення органів державної влади та органів місцевого самоврядування, військових частин і штабів незалежно від встановленого в них режиму, підприємств, установ та організацій незалежно від форм власності без особливих перепусток, де такі запроваджено. Отримання від Центрального депозитарію цінних паперів, Національного банку України та депозитарних установ інформації, що міститься у системі депозитарного обліку цінних паперів, здійснюється в порядку та обсязі, встановлених [Законом України "Про депозитарну систему України"](#);

(пункт 1 частини першої статті 20 із змінами, внесеними
згідно із Законами України від 06.07.2012 р. N 5178-VI,
від 14.08.2014 р. N 1642-VII)

2) витребувати від органів державної влади, органів місцевого самоврядування, військових частин, державних підприємств, установ та організацій рішення, розпорядження, інструкції, накази та інші акти і документи, одержувати інформацію про стан законності і заходи щодо її забезпечення, мати доступ до відповідних інформаційних баз даних державних органів;

3) вимагати від керівників та колегіальних органів проведення перевірок, ревізій діяльності підпорядкованих і підконтрольних підприємств, установ, організацій незалежно від форм власності, а також виділення спеціалістів для проведення перевірок, відомчих і позавідомчих експертиз;

4) мати доступ до документів і матеріалів, необхідних для проведення перевірки, у тому числі за письмовою вимогою, і таких, що містять комерційну таємницю або інформацію з обмеженим доступом. Письмово вимагати подання в прокуратуру у визначений ним розумний строк зазначених документів та матеріалів, видачі необхідних довідок, у тому числі щодо операцій і рахунків юридичних осіб та інших організацій, для вирішення питань, пов'язаних з перевіркою. Отримання від банків інформації, яка містить банківську таємницю, здійснюється у порядку та обсязі, встановлених [Законом України "Про банки і банківську діяльність"](#);

5) отримувати від посадових та службових осіб і громадян усні або письмові пояснення, в тому числі шляхом виклику відповідної особи до органу прокуратури.

Дії, передбачені пунктами 3, 4 та 5 частини першої цієї статті, можуть бути вчинені виключно під час проведення перевірки в порядку, передбаченому статтею 21 цього Закону.

При виявленні порушень закону прокурор у межах своєї компетенції має право:

1) вносити подання;

2) у встановленому законом порядку ініціювати притягнення особи до дисциплінарної, адміністративної відповідальності, скласти протокол про адміністративне правопорушення та починати досудове розслідування;

3) звертатися до суду в передбачених законом випадках.

(стаття 20 із змінами, внесеними згідно із
Законами України від 26.11.93 р. N 3662-XII,
від 12.07.2001 р. N 2663-III,
від 10.01.2002 р. N 2922-III,
від 15.05.2003 р. N 762-IV,
від 13.04.2012 р. N 4652-VI,
у редакції Закону України
від 18.09.2012 р. N 5288-VI)

Стаття 21. Перевірки та порядок їх проведення

Перевірки проводяться за письмовими зверненнями органів державної влади, органів місцевого самоврядування, депутатів усіх рівнів, фізичних та юридичних осіб, а також за власною ініціативою прокурора. При цьому перевірки за заявами фізичних чи юридичних осіб, зверненнями та запитами депутатів усіх рівнів, крім заяв та повідомлень про кримінальне правопорушення, проводяться лише у разі їх попереднього розгляду компетентними органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, їх посадовими чи службовими особами або неприйняття ними у встановлені строки рішень з цих питань.

У разі якщо захист прав і свобод людини і громадянина та інтересів держави згідно із законом є компетенцією відповідних органів державного нагляду (контролю), перевірки проводяться з обов'язковим наданням оцінки щодо законності їх діяльності. У зв'язку з бездіяльністю уповноваженого органу державного нагляду (контролю) або відсутністю такого органу вживаються відповідні заходи прокурорського реагування, спрямовані на забезпечення захисту прав і свобод людини і громадянина, інтересів держави.

Для здійснення перевірки прокурор приймає постанову, в якій зазначає підстави, що свідчать про можливі порушення законності, та обґрунтовує необхідність вчинення дій, передбачених пунктами 3, 4 та 5 частини першої статті 20 цього Закону. Не допускається проведення перевірки без надання копії зазначеної постанови представнику підприємства, установи, організації незалежно від форм

власності, підпорядкованості чи приналежності, фізичній особі - підприємцю. Постанова прокурора може бути оскаржена цими особами до прокурора вищого рівня або суду в порядку адміністративного судочинства протягом десяти днів з дня одержання копії постанови. За результатами розгляду скарги прокурор вищого рівня приймає рішення про задоволення скарги та скасування постанови або про відмову у задоволенні скарги. Оскарження постанови до прокурора вищого рівня не позбавляє особу права на її оскарження до суду, яке може бути здійснене нею протягом десяти днів з дня одержання рішення прокурора вищого рівня про результати розгляду скарги.

Оригінали витребуваних чи отриманих прокурором актів, документів та матеріалів мають бути повернуті відповідним особам після закінчення перевірки, крім випадків долучення їх до матеріалів кримінального провадження в порядку, передбаченому процесуальним законодавством. У разі необхідності до закінчення перевірки можуть бути повернуті копії зазначених документів.

(стаття 21 з офіційними тлумаченнями Рішення Конституційного Суду України від 12.10.2011 р. N 11-рп/2011, у редакції Закону України від 18.09.2012 р. N 5288-VI)

Стаття 22. Виключена

(стаття 22 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 12.07.2001 р. N 2663-III, виключено згідно із Законом України від 18.09.2012 р. N 5288-VI)

Стаття 23. Подання

Подання - це акт реагування прокурора на виявлені порушення закону з вимогою (вимогами) щодо:

- 1) усунення порушень закону, причин та умов, що їм сприяли;
- 2) притягнення осіб до передбаченої законом відповідальності;
- 3) відшкодування шкоди;
- 4) скасування нормативно-правового акта, окремих його частин або приведення його у відповідність із законом;
- 5) припинення незаконних дій чи бездіяльності посадових і службових осіб.

Подання може бути внесено Прем'єр-міністру України, Кабінету Міністрів України, Верховній Раді Автономної Республіки Крим, Раді міністрів Автономної Республіки Крим, міністерствам та іншим центральним і місцевим органам виконавчої влади, органам місцевого самоврядування, військовим частинам, громадським об'єднанням, органам державного нагляду (контролю), посадовим і службовим особам цих органів, підприємствам, установам та організаціям незалежно від форм власності, підпорядкованості чи приналежності, фізичним особам - підприємцям.

Відповідний прокурор має бути повідомлений про результати розгляду подання та вжиті заходи у визначений ним строк, що обчислюється з дня отримання подання та не може бути меншим 10 днів.

Колегіальний орган, якому внесено подання, повідомляє про день його розгляду прокурору, який вправі особисто взяти участь у засіданні цього органу.

У разі відхилення подання в цілому чи частково або неповідомлення прокурора про результати розгляду подання, а також якщо подання не вносилося, прокурор може звернутися до суду щодо:

- 1) визнання незаконним нормативно-правового акта відповідного органу повністю чи в окремій його частині;
- 2) визнання протиправним рішення чи окремих його положень і щодо скасування або визнання нечинним рішення чи окремих його положень;
- 3) визнання протиправними дій чи бездіяльності, зобов'язання вчинити певні дії або утриматися від вчинення певних дій.

Для звернення прокурора з позовом до суду встановлюється 15-денний строк, що обчислюється з дня одержання повідомлення про відхилення подання або в разі неповідомлення прокурора про результати розгляду подання з дня закінчення визначеного прокурором строку для його розгляду.

(стаття 23 у редакції Закону
України від 18.09.2012 р. N 5288-VI)

Стаття 24. Постанова прокурора

У разі виявлення в діянні посадової особи або громадянина ознак адміністративного правопорушення прокурор, його перший заступник, заступник виносить мотивовану постанову про ініціювання притягнення особи до адміністративної відповідальності.

Постанова про ініціювання притягнення особи до адміністративної відповідальності підлягає розгляду повноважною посадовою особою або відповідним органом у 10-денний строк з дня її надходження, якщо інше не встановлено законом. У постанові прокурора обов'язково зазначається, ким і яке положення закону порушене та в чому полягає порушення.

(стаття 24 у редакції Закону
України від 18.09.2012 р. N 5288-VI)

Стаття 25. Виключена

(згідно із Законом України
від 18.09.2012 р. N 5288-VI)

Стаття 26. Вирішення питань, що впливають з міждержавних угод

Генеральний прокурор України відповідно до міждержавних угод про надання правової допомоги вирішує питання про порушення і розслідування кримінальних справ, проведення дізнання, видачу злочинців або осіб, які підозрюються у вчиненні злочинів, направлення повідомлень про наслідки кримінального переслідування, а також інші передбачені такими угодами питання.

Стаття 27. Виключена

(згідно із Законом України
від 18.09.2012 р. N 5288-VI)

Стаття 28. Гарантії і компенсації громадянам, що викликаються до прокуратури

Особі, яка викликається до прокуратури, виплачується середній заробіток за час, затрачений у зв'язку з викликом, за рахунок державного бюджету. Підставою для оплати і відсутності на роботі є повістка з відповідною відміткою прокуратури.

Виплата винагороди експертам, перекладачам та іншим спеціалістам, а також витрат, пов'язаних з їх викликом до прокуратури, провадиться за рахунок державного бюджету. У такому ж порядку відшкодовуються витрати обвинуваченим, яких виправдано судом.

ГЛАВА 2. НАГЛЯД ЗА ДОДЕРЖАННЯМ ЗАКОНІВ ОРГАНАМИ, ЯКІ ПРОВОДЯТЬ ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВУ ДІЯЛЬНІСТЬ, ДІЗНАННЯ, ДОСУДОВЕ СЛІДСТВО

(назва глави 2 у редакції Закону
України від 12.07.2001 р. N 2663-III)

Стаття 29. Предмет нагляду

(назва статті 29 із змінами, внесеними згідно
із Законом України від 12.07.2001 р. N 2663-III)

Предметом нагляду є додержання законів органами, які проводять оперативно-розшукову діяльність, дізнання, досудове слідство.

(частина перша статті 29 із змінами, внесеними
згідно із Законом України від 12.07.2001 р. N 2663-III)

Нагляд має своїм завданням сприяти:

1) розкриттю кримінальних правопорушень, захисту особи, її прав, свобод, власності, прав підприємств, установ, організацій від злочинних та кримінально протиправних посягань;

(пункт 1 частини другої статті 29 у редакції
Закону України від 13.04.2012 р. N 4652-VI)

2) виконанню вимог закону про невідворотність відповідальності за вчинене кримінальне правопорушення;

(пункт 2 частини другої статті 29 із змінами, внесеними
згідно із Законом України від 13.04.2012 р. N 4652-VI)

- 3) запобіганню незаконному притягненню особи до кримінальної відповідальності;
- 4) охороні прав і законних інтересів осіб при здійсненні кримінального провадження;

(пункт 4 частини другої статті 29 із змінами, внесеними
згідно із Законом України від 13.04.2012 р. N 4652-VI)

- 5) здійсненню заходів щодо запобігання кримінальним правопорушенням, усунення причин та умов, що сприяють їх вчиненню.

(пункт 5 частини другої статті 29 із змінами, внесеними
згідно із Законом України від 13.04.2012 р. N 4652-VI)

Здійснюючи нагляд, прокурор вживає заходів до узгодження дій правоохоронних органів у боротьбі із вчиненням кримінальних правопорушень.

(статтю 29 доповнено частиною третьою згідно із
Законом України від 26.11.93 р. N 3662-XII,
частина третя статті 29 із змінами, внесеними
згідно із Законом України від 13.04.2012 р. N 4652-VI)

Стаття 30. Нагляд за додержанням законів органами, які проводять оперативно-розшукову діяльність, дізнання і досудове слідство

Прокурор вживає заходів до того, щоб органи, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність, досудове розслідування (дізнання та досудове слідство):

- 1) додержували передбачений законом порядок початку та проведення оперативно-розшукової діяльності, досудового розслідування діянь, що містять ознаки кримінального правопорушення, закриття кримінального провадження, а також додержували строки здійснення досудового розслідування та тримання осіб під вартою;
- 2) не допускали порушення законності під час проведення оперативно-розшукової діяльності, досудового розслідування;
- 3) виявляли причини вчинення кримінальних правопорушень і умови, що сприяють цьому, вживали заходів до їх усунення.

Прокурор здійснює нагляд за додержанням законів при проведенні досудового розслідування (дізнання та досудового слідства) у формі процесуального керівництва досудовим розслідуванням. Повноваження прокурора при здійсненні нагляду за додержанням законів органами, що здійснюють досудове розслідування, визначаються кримінальним процесуальним законодавством.

Прокурор має право в необхідних випадках доручати керівникам органів досудового розслідування, внутрішніх справ, національної безпеки проведення у підвідомчих їм підрозділах перевірок з метою усунення порушень та забезпечення повного розкриття діянь, що містять ознаки кримінального правопорушення.

(стаття 30 із змінами, внесеними згідно із
Законом України від 12.07.2001 р. N 2663-III,
у редакції Закону України
від 13.04.2012 р. N 4652-VI)

Стаття 31. Виключена

(стаття 31 із змінами, внесеними згідно із
Законом України від 22.04.93 р. N 3130-XII,
виключена згідно із Законом
України від 12.07.2001 р. N 2663-III)

Стаття 32. Обов'язковість вказівок прокурора

Письмові вказівки прокурора, його заступника органам, що проводять оперативно-розшукову діяльність, досудове розслідування, які надаються відповідно до положень [Закону України "Про оперативно-розшукову діяльність"](#) та [Кримінального процесуального кодексу України](#), є обов'язковими для цих органів.

(стаття 32 із змінами, внесеними згідно із
Законом України від 12.07.2001 р. N 2663-III,
у редакції Закону України
від 13.04.2012 р. N 4652-VI)

33. Стаття 33 виключена

(стаття 33 у редакції Закону
України від 13.04.2012 р. N 4652-VI,
виключена згідно із
Законом України від 18.09.2012 р. N 5288-VI)

ГЛАВА 3. ПІДТРИМАННЯ ДЕРЖАВНОГО ОБВИНУВАННЯ ТА ПРЕДСТАВНИЦТВО ІНТЕРЕСІВ ГРОМАДЯНИНА АБО ДЕРЖАВИ В СУДІ

(назва глави 3 у редакції Закону
України від 12.07.2001 р. N 2663-III)

Стаття 34. Завдання прокурора в судовому процесі

Прокурор, який бере участь в розгляді справ у судах, додержуючи принципу незалежності суддів і підкорення їх тільки закону, сприяє виконанню вимог закону про всебічний, повний і об'єктивний розгляд справ та постановленню судових рішень, що ґрунтуються на законі.

Стаття 35. Повноваження прокурора

Прокурор має рівні права з іншими учасниками процесу.

Підстави для вступу у справу, а також обсяг і межі повноважень прокурора у судовому процесі визначаються цим Законом та процесуальним законодавством України.

Стаття 36. Підтримання державного обвинувачення в суді

Прокурор підтримує державне обвинувачення в судовому провадженні щодо кримінальних правопорушень, користуючись при цьому правами і виконуючи обов'язки, передбачені [Кримінальним процесуальним кодексом України](#).

Під час судового провадження прокурор має право змінити обвинувачення, висунути додаткове обвинувачення або відмовитися від обвинувачення у випадках та порядку, передбачених [Кримінальним процесуальним кодексом України](#).

(стаття 36 із змінами, внесеними згідно із
Законом України від 11.07.2003 р. N 1130-IV,
у редакції Закону України
від 13.04.2012 р. N 4652-VI)

Стаття 36¹. Представництво прокуратурою інтересів громадянина або держави в суді

Представництво прокуратурою інтересів громадянина або держави в суді полягає у здійсненні прокурорами від імені держави процесуальних та інших дій, спрямованих на захист у суді інтересів громадянина або держави у випадках, передбачених законом.

Підставою представництва в суді інтересів громадянина є його неспроможність через фізичний стан, недосягнення повноліття, похилий вік, недієздатність або обмежену дієздатність самотійно захистити свої порушені чи оспорювані права або реалізувати процесуальні повноваження. Наявність таких підстав має бути підтверджена прокурором шляхом надання суду відповідних доказів.

Підставою представництва в суді інтересів держави є наявність порушень або загрози порушень інтересів держави.

Представництво інтересів громадянина або держави здійснюється прокурором також на підставі заподіяння громадянину або державі шкоди внаслідок вчинення кримінального правопорушення чи іншого суспільно небезпечного діяння, передбаченого законом про кримінальну відповідальність.

За наявності підстав, передбачених частинами другою - четвертою цієї статті, з метою представництва громадянина або держави прокурор має право в порядку, передбаченому процесуальним законом:

- 1) звертатися до суду з позовами (заявами, поданнями);
- 2) вступати у справу, порушену за позовами (заявами, поданнями) інших осіб, на будь-якому етапі розгляду;
- 3) ініціювати перегляд судових рішень, у тому числі у справі, порушеній за позовом (заявою, поданням) іншої особи;

4) брати участь у розгляді справ.

Обираючи форму представництва, передбачену частиною п'ятою цієї статті, прокурор визначає, в чому полягає порушення або загроза порушення інтересів держави чи громадянина, обґрунтовує необхідність їх захисту.

З метою вирішення питання про наявність підстав для ініціювання перегляду судових рішень у справі, розглянутій без участі прокурора, вступ у розгляд справи за позовом (заявою, поданням) іншої особи прокурор має право знайомитися з матеріалами справи в суді, робити виписки з неї, отримувати копії документів, що знаходяться у справі.

(частини друга - п'ята статті 36¹ із змінами, внесеними згідно із Законами України від 17.12.2004 р. N 2267-IV, від 07.07.2010 р. N 2453-VI, замінено шістьма частинами згідно із Законом України від 18.09.2012 р. N 5288-VI)

(главу 3 доповнено статтею 36¹ згідно із Законом України від 12.07.2001 р. N 2663-III)

Частину восьму статті 36¹ виключено

(статтю 36¹ доповнено частиною восьмою згідно із Законом України від 16.01.2014 р. N 721-VII, частина восьма статті 36¹ втратила чинність у зв'язку з втратою чинності [Законом України від 16.01.2014 р. N 721-VII](#) згідно із Законом України від 28.01.2014 р. N 732-VII, виключено згідно із Законом України від 23.02.2014 р. N 767-VII)

Стаття 37. Позовна заява (заява, подання), апеляційна, касаційна скарга, заява про перегляд судового рішення за нововиявленими обставинами, заява про перегляд судового рішення Верховним Судом України

Право подання позовної заяви (заяви, подання) в порядку цивільного, адміністративного, господарського судочинства надається Генеральному прокурору України, прокурорам Автономної Республіки Крим, областей, міст Києва і Севастополя, спеціалізованих прокуратур (на правах обласних), міжрайонним прокурорам, прокурорам міст, районів, районів у містах та прирівняних до них спеціалізованих прокуратур, їх першим заступникам і заступникам.

Право подання позовної заяви у кримінальному провадженні надається прокурору, який бере в ньому участь.

Право внесення апеляційної чи касаційної скарги на судові рішення в цивільних, адміністративних, господарських справах надається прокурору, який брав участь у судовому розгляді, а також незалежно від участі у розгляді справи Генеральному прокурору України, прокурорам Автономної Республіки Крим, областей, міст Києва і

Севастополя, спеціалізованих прокуратур (на правах обласних), міжрайонним прокурорам, прокурорам міст, районів, районів у містах та прирівняних до них спеціалізованих прокуратур, їх першим заступникам і заступникам.

Право внесення заяви про перегляд судового рішення за нововиявленими обставинами в цивільних, адміністративних, господарських справах надається Генеральному прокурору України, його першому заступнику та заступникам, прокурорам Автономної Республіки Крим, областей, міст Києва і Севастополя і прирівняним до них прокурорам.

Право внесення заяви про перегляд судового рішення Верховним Судом України на судові рішення в цивільних, адміністративних, господарських справах надається Генеральному прокурору України, його першому заступнику та заступникам.

Право внесення апеляційної, касаційної скарги, заяви про перегляд судового рішення за нововиявленими обставинами, заяви про перегляд судового рішення Верховним Судом України на судові рішення у кримінальних справах надається прокурору, який брав участь у судовому розгляді, а також незалежно від його участі в розгляді справи прокурору вищого рівня: Генеральному прокурору України, прокурорам Автономної Республіки Крим, областей, міст Києва і Севастополя, спеціалізованих прокуратур (на правах обласних), їх першим заступникам і заступникам.

(стаття 37 із змінами, внесеними згідно із
Законами України від 12.07.2001 р. N 2663-III,
від 07.07.2010 р. N 2453-VI,
у редакції Законів України
від 13.04.2012 р. N 4652-VI,
від 18.09.2012 р. N 5288-VI)

Стаття 38. Виключена

(згідно із Законом України
від 12.07.2001 р. N 2663-III)

Стаття 39. Виключена

(згідно із Законом України
від 12.07.2001 р. N 2663-III)

Стаття 40. Зміна процесуальних документів прокурора в суді

Змінити, доповнити, відкликати, відмовитися від позову (заяви, подання), апеляційної, касаційної скарги, заяви про перегляд судового рішення за нововиявленими обставинами, заяви про перегляд судового рішення Верховним Судом України має право прокурор, який їх вніс, або прокурор вищого рівня, його перший заступник чи заступник.

(стаття 40 із змінами, внесеними згідно із
Законами України від 12.07.2001 р. N 2663-III,

від 07.07.2010 р. N 2453-VI,
від 13.04.2012 р. N 4652-VI,
у редакції Закону України
від 18.09.2012 р. N 5288-VI)

Стаття 41. Виключена

(згідно із Законом України
від 12.07.2001 р. N 2663-III)

Стаття 42. Виключена

(стаття 42 у редакції Закону
України від 15.05.2003 р. N 762-IV,
виключена згідно із Законом
України від 18.09.2012 р. N 5288-VI)

Стаття 43. Звернення Генерального прокурора України щодо роз'яснень судам з питань застосування законів

Генеральний прокурор України має право звертатися до пленумів вищих спеціалізованих судів України щодо розгляду питання про необхідність надання роз'яснень судам з питань застосування законів при розгляді відповідних справ.

(стаття 43 у редакції Закону
України від 18.09.2012 р. N 5288-VI)

ГЛАВА 4. НАГЛЯД ЗА ДОДЕРЖАННЯМ ЗАКОНІВ ПРИ ВИКОНАННІ СУДОВИХ РІШЕНЬ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ, А ТАКОЖ ПРИ ЗАСТОСУВАННІ ІНШИХ ЗАХОДІВ ПРИМУСОВОГО ХАРАКТЕРУ, ПОВ'ЯЗАНИХ З ОБМЕЖЕННЯМ ОСОБИСТОЇ СВОБОДИ ГРОМАДЯН

(назва глави 4 у редакції Закону
України від 12.07.2001 р. N 2663-III,
із змінами, внесеними згідно із
Законом України від 13.04.2012 р. N 4652-VI)

Стаття 44. Предмет нагляду і повноваження прокурора

Предметом нагляду є додержання законності під час перебування осіб у місцях тримання затриманих, попереднього ув'язнення, в установах виконання покарань, інших установах, що виконують покарання або заходи примусового характеру, які призначаються судом, додержання встановленого кримінально-виконавчим законодавством порядку та умов тримання або відбування покарання особами у цих установах, їх прав і виконання ними своїх обов'язків.

(частина перша статті 44 із змінами, внесеними
згідно із Законом України від 20.01.2005 р. N 2377-IV)

Прокурор, який здійснює нагляд, має право:

1) у будь-який час відвідувати місця тримання затриманих, попереднього ув'язнення, установи, в яких засуджені відбувають покарання, установи для примусового лікування і перевиховання, опитувати осіб, що там перебувають, знайомитись з документами, на підставі яких ці особи затримані, заарештовані, засуджені або до них застосовано заходи примусового характеру;

2) перевіряти законність наказів, розпоряджень і постанов адміністрації цих установ та в разі їх невідповідності законодавству зупиняти виконання таких актів або скасовувати їх, вимагати від посадових чи службових осіб усунення порушень або надання пояснень з приводу допущених порушень;

(пункт 2 частини другої статті 44 у редакції
Закону України від 18.09.2012 р. N 5288-VI)

3) прокурор зобов'язаний негайно звільнити особу, яка незаконно перебуває в місцях тримання затриманих, попереднього ув'язнення, обмеження чи позбавлення волі або в установі для виконання заходів примусового характеру.

(пункт 3 частини другої статті 44 із змінами, внесеними
згідно із Законом України від 20.01.2005 р. N 2377-IV)

Стаття 45. Обов'язковість виконання постанов і вказівок прокурора

Постанови і вказівки прокурора щодо додержання встановлених законодавством порядку і умов тримання затриманих, заарештованих, засуджених до позбавлення волі та виконання інших покарань, а також осіб, до яких застосовано заходи примусового характеру, є обов'язковими і підлягають негайному виконанню.

Розділ IV КАДРИ ОРГАНІВ ПРОКУРАТУРИ

Стаття 46. Вимоги до осіб, які призначаються на посади прокурорів і слідчих

(з дня початку діяльності Державного бюро розслідувань України, але не пізніше п'яти років з дня набрання чинності Законом України від 13.04.2012 р. N 4652-VI, до назви статті 46 будуть внесені зміни, передбачені абзацом другим підпункту 12 пункту 13 розділу I Закону України від 13.04.2012 р. N 4652-VI)

Прокурорами і слідчими можуть призначатися громадяни України, які мають вищу юридичну освіту, необхідні ділові і моральні якості. Особи, які не мають досвіду практичної роботи за спеціальністю, проходять в органах прокуратури стажування строком до одного року. Порядок стажування визначається Генеральним прокурором України.

Особи, вперше призначені на посади старших прокурорів та прокурорів прокуратур, слідчих прокуратури, приймають "Присягу працівника прокуратури"

такого змісту:

(абзац перший частини другої статті 46 із змінами,
внесеними згідно із Законом від 18.09.2012 р. N 5288-VI)

"Я, (прізвище, ім'я, по батькові) вступаючи на службу в прокуратуру, присвячую свою діяльність служінню Українському народові і Українській державі та урочисто присягаю:

неухильно додержуватися [Конституції](#), законів та міжнародних зобов'язань України;
сумлінним виконанням своїх службових обов'язків сприяти утвердженню верховенства права, законності та правопорядку;
захищати права і свободи людини та громадянина, інтереси суспільства і держави;
постійно вдосконалювати свою професійну майстерність, бути принциповим, чесно, сумлінно і неупереджено виконувати свої обов'язки, з гідністю нести високе звання працівника прокуратури.

Усвідомлюю, що порушення присяги несумісне з подальшим перебуванням в органах прокуратури".

Прокурор і слідчий підписують текст прийнятої Присяги, яка додається до особової справи. Про прийняття Присяги вноситься запис у трудову книжку. Процедура прийняття Присяги визначається Генеральним прокурором України.

(частину другу статті 46 замінено двома частинами
згідно із Законом України від 23.12.2010 р. N 2889-VI,
у зв'язку з цим частини третю - шосту
вважати відповідно частинами четвертою - сьомою)

(з [дня початку діяльності](#) Державного бюро розслідувань України, але не пізніше п'яти років з дня набрання чинності Законом України від 13.04.2012 р. N 4652-VI, до частини третьої статті 46 будуть внесені зміни, передбачені [абзацом четвертим підпункту 12 пункту 13 розділу I](#) Закону України від 13.04.2012 р. N 4652-VI)

Стосовно осіб, які претендують на зайняття посади прокурора або слідчого прокуратури, за їх письмовою згодою проводиться спеціальна перевірка в порядку, встановленому [Законом України "Про засади запобігання і протидії корупції"](#).

(статтю 46 доповнено новою частиною четвертою
згідно із Законом України від 17.05.2012 р. N 4711-VI)

Особи, які претендують на зайняття посад в органах прокуратури, до призначення на відповідну посаду подають за місцем майбутньої служби декларацію про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру за [формою](#) і в порядку, що

встановлені [Законом України "Про засади запобігання і протидії корупції"](#), та зобов'язані повідомити керівництву органу, на посаду в якому вони претендують, про працюючих у цьому органі близьких їм осіб.

(статтю 46 доповнено новою частиною п'ятою згідно із Законом України від 17.05.2012 р. N 4711-VI, у зв'язку з цим частини четверту - сьому вважати відповідно частинами шостою - дев'ятою)

На посади прокурорів Автономної Республіки Крим, областей, міст Києва і Севастополя та прирівняних до них прокурорів призначаються особи віком не молодше 30 років, які мають стаж роботи в органах прокуратури або на судових посадах не менше семи років; на посади районних і міських прокурорів - віком не молодше 25 років із стажем роботи в органах прокуратури або на судових посадах не менше трьох років.

Прокурори і слідчі прокуратури підлягають атестації один раз у п'ять років. [Порядок атестації](#) визначається Генеральним прокурором України.

Сумісництво служби в органах прокуратури з роботою на підприємствах, в установах чи організація, а також з будь-яким підприємництвом не допускається, за винятком наукової і педагогічної діяльності.

Не може бути прийнята на посаду прокурора або слідчого прокуратури особа, яка має не погашену або не зняту судимість за вчинення злочину, крім реабілітованої, або на яку протягом останнього року накладалося адміністративне стягнення за вчинення корупційного правопорушення.

(частина дев'ята статті 46 у редакції Закону України від 17.05.2012 р. N 4711-VI)

(з [дня початку діяльності](#) Державного бюро розслідувань України, але не пізніше п'яти років з дня набрання чинності Законом України від 13.04.2012 р. N 4652-VI, до статті 46 будуть внесені зміни, передбачені [абзацом третім підпункту 12 пункту 13 розділу I](#) Закону України від 13.04.2012 р. N 4652-VI)

На прокурорів та слідчих прокуратури поширюються інші обмеження, встановлені [Законом України "Про засади запобігання і протидії корупції"](#).

(статтю 46 доповнено частиною десятою згідно із Законом України від 17.05.2012 р. N 4711-VI)

Прокурори та слідчі прокуратури зобов'язані подавати щороку до 1 квітня за місцем роботи (служби) декларацію про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового

характеру за минулий рік за [формою](#) і в порядку, що встановлені [Законом України "Про засади запобігання і протидії корупції"](#).

(статтю 46 доповнено частиною одинадцятою згідно із Законом України від 17.05.2012 р. N 4711-VI)

У виняткових випадках Генеральний прокурор України в інтересах забезпечення належного здійснення функцій прокуратури може, за умови належного обґрунтування, прийняти рішення про призначення на посади першого заступника, заступника Генерального прокурора України, їх старших помічників та помічників, прокурорів Автономної Республіки Крим, областей, міст Києва і Севастополя, спеціалізованих прокуратур (на правах обласних), їх перших заступників, заступників, міжрайонних прокурорів, прокурорів міст, районів, районів у містах та прирівняних до них спеціалізованих прокуратур, їх перших заступників і заступників, начальників головних управлінь, управлінь, відділів прокуратур, їх перших заступників, заступників, старших прокурорів та прокурорів прокуратур усіх рівнів осіб молодшого віку, ніж передбачений цією статтею, та які не мають передбаченого цією статтею стажу роботи в органах прокуратури або на судових посадах, але мають відповідний стаж роботи у галузі права.

(статтю 46 доповнено частиною дванадцятою згідно із Законом України від 28.12.2014 р. N 66-VIII)

Стаття 46¹. Виключена

(Закон доповнено статтею 46¹ згідно із Законом України від 26.11.93 р. N 3662-XII, стаття 46¹ із змінами, внесеними згідно із Законом України від 11.05.2007 р. N 1014-V, виключена згідно із Законом України від 13.04.2012 р. N 4652-VI)

Стаття 46¹. Кадри органів військової прокуратури

Військовими прокурорами і слідчими призначаються громадяни з числа офіцерів, які проходять військову службу або перебувають у запасі і мають вищу юридичну освіту.

В окремих випадках за наказом Генерального прокурора України на посади прокурорів та слідчих військових прокуратур можуть бути призначені особи, які не є військовослужбовцями і не перебувають у запасі та відповідають вимогам статті 46 цього Закону.

Військовослужбовці військових прокуратур у своїй діяльності керуються Законом України "Про прокуратуру" і проходять військову службу відповідно до [Закону України "Про військовий обов'язок і військову службу"](#) та інших законодавчих актів України, якими встановлено правові та соціальні гарантії, пенсійне, медичне та інші види забезпечення, передбачені законодавством для осіб офіцерського складу Збройних Сил України.

Стаття 46². Підстави для звільнення працівників прокуратури

Прокурори і слідчі можуть бути звільнені з роботи на загальних підставах, передбачених законодавством про працю. Військовослужбовці військових прокуратур можуть бути звільнені з військової служби відповідно до законодавства, що регулює порядок її проходження.

(частина перша статті 46² із змінами, внесеними
згідно із Законом України від 14.08.2014 р. N 1642-VII)

Прокурори і слідчі підлягають звільненню з органів прокуратури, у тому числі з позбавленням класного чину, також у таких випадках:

(абзац перший частини другої статті 46² із змінами,
внесеними згідно із Законом України від 17.05.2012 р. N 4711-VI)

- 1) недотримання пов'язаних із проходженням служби в органах прокуратури вимог, передбачених частиною шостою статті 46 цього Закону, та інших вимог і обмежень, які встановлюються законом;
- 2) порушення "Присяги працівника прокуратури" чи відмови від її прийняття;
- 3) набрання законної сили обвинувальним вироком щодо них;
- 4) за результатами атестації у разі невідповідності працівника займаній посаді;
- 5) припинення громадянства України;
- 6) притягнення до відповідальності згідно з Дисциплінарним статутом прокуратури України;
- 7) набрання законної сили судовим рішенням, відповідно до якого працівника притягнуто до відповідальності за адміністративне корупційне правопорушення, пов'язане з порушенням обмежень, передбачених [Законом України "Про засади запобігання і протидії корупції"](#);

(частину другу статті 46² доповнено пунктом 7
згідно із Законом України від 17.05.2012 р. N 4711-VI,
пункт 7 частини другої статті 46² із змінами, внесеними
згідно із Законом України від 14.05.2013 р. N 224-VII)

- 8) у разі неможливості або відсутності згоди на переведення на іншу посаду у зв'язку з безпосереднім підпорядкуванням близькій особі.

(частину другу статті 46² доповнено пунктом 8
згідно із Законом України від 17.05.2012 р. N 4711-VI)

Прокурори або слідчі прокуратури, яких притягнуто до відповідальності за вчинення адміністративного корупційного правопорушення, пов'язаного з

порушенням обмежень, передбачених [Законом України "Про засади запобігання і протидії корупції"](#), або кримінального правопорушення, звільняються з роботи (служби) у триденний строк з дня отримання відповідним органом прокуратури копії відповідного судового рішення, яке набрало законної сили.

(статтю 46² доповнено частиною третьою згідно із Законом України від 17.05.2012 р. N 4711-VI, частина третя статті 46² із змінами, внесеними згідно із Законом України від 14.05.2013 р. N 224-VII)

(Закон доповнено статтею 46² згідно із Законом України від 23.12.2010 р. N 2889-VI)

(з [дня початку діяльності](#) Державного бюро розслідувань України, але не пізніше п'яти років з дня набрання чинності Законом України від 13.04.2012 р. N 4652-VI, до статті 46² будуть внесені зміни, передбачені [підпунктом 14 пункту 13 розділу I](#) Закону України від 13.04.2012 р. N 4652-VI)

Стаття 46³. Обмеження щодо роботи близьких осіб

Прокурор або слідчий прокуратури не можуть мати в безпосередньому підпорядкуванні або бути безпосередньо підпорядкованими у зв'язку з виконанням повноважень близьким їм особам.

У разі виникнення обставин, що порушують вимоги частини першої цієї статті, відповідні особи, близькі їм особи вживають заходів щодо усунення таких обставин у п'ятнадцятиденний строк. Якщо у зазначений строк ці обставини добровільно ними не усунуто, відповідні особи або близькі їм особи в місячний строк з дня виникнення обставин підлягають переведенню в установленому порядку на іншу посаду, що виключає безпосереднє підпорядкування.

У разі неможливості такого переведення або відсутності згоди на нього особа, яка перебуває в підпорядкуванні, підлягає звільненню з роботи (служби).

Прокурору або слідчому прокуратури забороняється брати участь у роботі колегіальних органів під час розгляду питань щодо призначення на посаду близьких їм осіб та в будь-який інший спосіб впливати на прийняття такого рішення.

Примітка. Терміни "безпосереднє підпорядкування" і "близька особа" вживаються у значеннях, наведених у [Законі України "Про засади запобігання і протидії корупції"](#).

(Закон доповнено статтею 46³ згідно із Законом України від 17.05.2012 р. N 4711-VI)

Стаття 46⁴. Врегулювання конфлікту інтересів

У разі виникнення конфлікту інтересів під час виконання службових повноважень прокурор або слідчий прокуратури зобов'язаний негайно доповісти про це безпосередньому керівникові. Безпосередній керівник зобов'язаний вжити всіх необхідних заходів, спрямованих на запобігання конфлікту інтересів, шляхом доручення виконання відповідного службового завдання іншій посадовій особі, особистого виконання службового завдання чи в інший спосіб, передбачений законодавством.

Примітка. Термін "конфлікт інтересів" вживається у значенні, наведеному в [Законі України "Про засади запобігання і протидії корупції"](#).

(Закон доповнено статтею 46⁴ згідно із
Законом України від 17.05.2012 р. N 4711-VI)

Стаття 47. Класні чини працівників органів прокуратури

Прокурорам і слідчим органів прокуратури, працівникам науково-навчальних закладів прокуратури присвоюються класні чини, а військовослужбовцям військової прокуратури - військові звання, залежно до займаних посад і стажу роботи.

(частина перша статті 47 із змінами, внесеними
згідно із Законом України від 14.08.2014 р. N 1642-VII)

(з [дня початку діяльності](#) Державного бюро розслідувань України, але не пізніше п'яти років з дня набрання чинності Законом України від 13.04.2012 р. N 4652-VI, до частини першої статті 47 будуть внесені зміни, передбачені [підпунктом 15 пункту 13 розділу I](#) Закону України від 13.04.2012 р. N 4652-VI)

Порядок присвоєння і позбавлення класних чинів визначається [Положенням про класні чини працівників прокуратури України](#), яке затверджується Верховною Радою України.

Класні чини державного радника юстиції України, державного радника юстиції 1, 2 і 3 класів, вищі офіцерські звання присвоюються Президентом України, інші класні чини присвоюються Генеральним прокурором України, інші військові звання військовослужбовцям військової прокуратури присвоюються відповідно до встановленого законодавством порядку проходження військової служби.

(частина третя статті 47 із змінами, внесеними
згідно із Законом України від 14.08.2014 р. N 1642-VII)

Посади військових прокурорів і слідчих та відповідні їм військові звання включаються в переліки військових посад.

(статтю 47 доповнено частиною четвертою згідно із Законом України від 14.08.2014 р. N 1642-VII)

Військові звання офіцерів військової прокуратури відповідають класним чинам працівників прокуратури. При звільненні офіцерів військової прокуратури (до полковника включно) з військової служби і призначенні на посади прокурорів і слідчих в територіальні чи спеціалізовані прокуратури їм присвоюються відповідні їх військовим званням класні чини, а при прийнятті на військову службу у військову прокуратуру прокурорів і слідчих, які мають класні чини (до старшого радника юстиції включно), їм присвоюються відповідні військові звання згідно із законодавством.

(статтю 47 доповнено частиною п'ятою згідно із Законом України від 14.08.2014 р. N 1642-VII)

Стаття 48. Заохочення та відповідальність прокурорів і слідчих

(з [дня початку діяльності](#) Державного бюро розслідувань України, але не пізніше п'яти років з дня набрання чинності Законом України від 13.04.2012 р. N 4652-VI, до назви статті 48 будуть внесені зміни, передбачені [абзацом другим підпункту 16 пункту 13 розділу I](#) Закону України від 13.04.2012 р. N 4652-VI)

Прокурори і слідчі заохочуються за сумлінне виконання службових обов'язків.

(з [дня початку діяльності](#) Державного бюро розслідувань України, але не пізніше п'яти років з дня набрання чинності Законом України від 13.04.2012 р. N 4652-VI, до частини першої статті 48 будуть внесені зміни, передбачені [абзацом третім підпункту 16 пункту 13 розділу I](#) Закону України від 13.04.2012 р. N 4652-VI)

Прокурорсько-слідчі працівники за тривалу і бездоганну службу можуть бути нагороджені Генеральним прокурором України наградним знаком "Почесний працівник прокуратури України" з одночасним врученням грамоти Генерального прокурора України. Положення про нагородження нагрудним знаком затверджується Генеральним прокурором України.

(з [дня початку діяльності](#) Державного бюро розслідувань України, але не пізніше п'яти років з дня набрання чинності Законом України від 13.04.2012 р. N 4652-VI, до частини другої статті 48 будуть внесені зміни, передбачені [абзацом](#)

четвертим підпункту 16 пункту 13 розділу I Закону України від 13.04.2012 р. N 4652-VI)

За порушення закону, неналежне виконання службових обов'язків чи скоєння ганебного вчинку прокурори і слідчі несуть відповідальність згідно з Дисциплінарним статутом прокуратури України, який затверджується Верховною Радою України.

(з дня початку діяльності Державного бюро розслідувань України, але не пізніше п'яти років з дня набрання чинності Законом України від 13.04.2012 р. N 4652-VI, до частини третьої статті 48 будуть внесені зміни, передбачені абзацом третім підпункту 16 пункту 13 розділу I Закону України від 13.04.2012 р. N 4652-VI)

Стаття 48¹. Кодекс професійної етики та поведінки працівників прокуратури

Кодекс професійної етики та поведінки працівників прокуратури схвалюється всеукраїнською конференцією працівників прокуратури і затверджується Генеральним прокурором України.

Прокурори і слідчі прокуратури зобов'язані неухильно дотримуватися вимог Кодексу професійної етики та поведінки працівників прокуратури у своїй службовій діяльності та поза нею.

Порушення прокурором і слідчим прокуратури вимог Кодексу професійної етики та поведінки працівників прокуратури тягне за собою відповідальність, встановлену законом.

(Закон доповнено статтею 48¹ згідно із Законом України від 17.05.2012 р. N 4711-VI)

Стаття 49. Матеріальне і соціальне забезпечення працівників прокуратури

Заробітна плата прокурорів і слідчих прокуратури складається із посадових окладів, надбавок за класні чини, вислугу років і має забезпечувати достатні матеріальні умови для незалежного виконання службових обов'язків, а так само закріплення кваліфікованих кадрів. Надбавки за вислугу років встановлюються також іншим працівникам прокуратури (спеціалістам, службовцям, робітникам). Розміри посадових окладів, надбавок за класні чини та вислугу років затверджуються Кабінетом Міністрів України.

(дію частини першої статті 49 зупинено на 2007 рік (щодо затвердження Президентом України розмірів посадових окладів, надбавок за класні

чини та вислугу років) згідно із Законом України від 19.12.2006 р. N 489-V)

(частина перша статті 49 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 28.12.2007 р. N 107-VI)

(зміни, внесені [підпунктом "а" підпункту 1 пункту 38 розділу II Закону України від 28.12.2007 р. N 107-VI](#), визнано такими, що не відповідають [Конституції України](#) (є неконституційними), згідно з Рішенням Конституційного Суду України від 22.05.2008 р. N 10-рп/2008)

Прокурорам і слідчим прокуратури надається щорічна відпустка тривалістю 30 календарних днів. Атестованим працівникам прокуратури, які мають стаж роботи в органах прокуратури понад 10 років, надається додаткова оплачувана відпустка тривалістю:

(абзац перший частини другої статті 49 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 28.12.2007 р. N 107-VI)

(зміни, внесені [підпунктом "б" підпункту 1 пункту 38 розділу II Закону України від 28.12.2007 р. N 107-VI](#), визнано такими, що не відповідають [Конституції України](#) (є неконституційними), згідно з Рішенням Конституційного Суду України від 22.05.2008 р. N 10-рп/2008)

після 10 років - 5 календарних днів,
після 15 років - 10 календарних днів,
після 20 років - 15 календарних днів.

Прокурори і слідчі мають право безкоштовно користуватися за службовими посвідченнями на території України всіма видами транспорту міського, приміського і місцевого сполучення (крім таксі) за умови, якщо розмір їх середньомісячного сукупного доходу за попередні шість місяців не перевищує величини доходу, який дає право на податкову соціальну пільгу, у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України;

(абзац перший частини третьої статті 13 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 27.03.2014 р. N 1166-VII)

під час службового відрядження користуватися правом бронювання місць у готелях і на всіх видах транспорту, а також позачергового придбання проїзних документів.

Прокурори та слідчі прокуратури забезпечуються жилою площею місцевими органами влади, а військовослужбовці військових прокуратур - за рахунок Міністерства оборони України за місцем проходження служби, в першочерговому порядку.

(частина четверта статті 49 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 14.08.2014 р. N 1642-VII)

Слідчим прокуратури надається 50-відсоткова знижка плати за займане ними і членами їх сімей житло, комунальні послуги в межах норм, встановлених законодавством, і 50-відсоткова знижка абонентної плати за користування квартирним телефоном за умови, якщо розмір середньомісячного сукупного доходу сім'ї в розрахунку на одну особу за попередні шість місяців не перевищує величини доходу, який дає право на податкову соціальну пільгу, у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

(статтю 49 доповнено частиною четвертою згідно із Законом України від 26.11.93 р. N 3662-XII, у зв'язку з цим частини четверту, п'яту і шосту вважати відповідно частинами п'ятою, шостою та сьомою

(частину четверту статті 49 замінено двома частинами згідно із Законом України від 28.12.2007 р. N 107-VI, у зв'язку з цим частини п'яту - сьому вважати відповідно частинами шостою - восьмою)

(зміни, внесені [підпунктом "в" підпункту 1 пункту 38 розділу II Закону України від 28.12.2007 р. N 107-VI](#), визнано такими, що не відповідають [Конституції України](#) (є неконституційними), згідно з Рішенням Конституційного Суду України від 22.05.2008 р. N 10-рп/2008)

(частина п'ята статті 49 у редакції Закону України від 27.03.2014 р. N 1166-VII)

Прокурори і слідчі прокуратури, призначені на роботу в іншу місцевість, протягом шести місяців забезпечуються виконавчими комітетами місцевих Рад, а військовослужбовці військових прокуратур - за рахунок Міністерства оборони України за місцем проходження служби, благоустроєним жилим приміщенням у позачерговому порядку. Вони мають також право на першочергове влаштування дітей у дошкільні заклади і встановлення квартирному телефону.

(частина шоста статті 49 із змінами, внесеними згідно із Законами України від 12.07.2001 р. N 2663-III, від 14.08.2014 р. N 1642-VII)

Місцеві Ради можуть продавати на пільгових умовах жилі приміщення працівникам прокуратури із знижкою до 50 відсотків його вартості.

(частина сьома статті 49 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 12.07.2001 р. N 2663-III)

Прокурори Автономної Республіки Крим, областей, міські, районні і прирівняні до них прокурори, які пропрацювали в органах прокуратури не менше 25 років і досягли пенсійного віку або стали інвалідами під час роботи, після звільнення з органів прокуратури в разі переїзду в одну з обраних місцевостей, де вони працювали або проживали, забезпечуються виконавчими комітетами місцевих Рад благоустроєм жилим приміщенням в першочерговому порядку. Їм надається право позачергового вступу до житлово-будівельного кооперативу або допомога в індивідуальному житловому будівництві.

(частина восьма статті 49 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 12.07.2001 р. N 2663-III)

(установлено, що у 2012 році норми і положення статті 49 застосовуються у порядку та розмірах, встановлених Кабінетом Міністрів України виходячи з наявних фінансових ресурсів Державного бюджету України та бюджету Пенсійного фонду України на 2012 рік, згідно із Законом України від 22.12.2011 р. N 4282-VI)

(установлено, що у 2013 році норми і положення статті 49 застосовуються у порядку та розмірах, встановлених Кабінетом Міністрів України виходячи з наявних фінансових ресурсів Державного бюджету України та бюджету Пенсійного фонду України на 2013 рік, згідно із Законом України від 06.12.2012 р. N 5515-VI)

На військовослужбовців військових прокуратур поширюються усі передбачені [Законом України "Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей"](#) та іншим законодавством про військову службу соціальні і правові гарантії.

(статтю 49 доповнено частиною дев'ятою згідно із Законом України від 14.08.2014 р. N 1642-VII)

(з [дня початку діяльності](#) Державного бюро розслідувань України, але не пізніше п'яти років з дня набрання чинності Законом України від 13.04.2012 р. N 4652-VI, до статті 49 будуть внесені зміни, передбачені [підпунктом 17 пункту 13 розділу I](#) Закону України від 13.04.2012 р. N 4652-VI)

Стаття 50. Заходи правового і соціального захисту працівників органів прокуратури

Прокурор і слідчий прокуратури знаходяться під захистом закону.

(з дня початку діяльності Державного бюро розслідувань України, але не пізніше п'яти років з дня набрання чинності Законом України від 13.04.2012 р. N 4652-VI, до частини першої статті 50 будуть внесені зміни, передбачені абзацом третім підпункту 18 пункту 13 розділу I Закону України від 13.04.2012 р. N 4652-VI)

Нанесення тілесних ушкоджень, образа, погроза щодо працівника прокуратури чи його близького родича, а також знищення їх майна, інші насильницькі дії у зв'язку з виконанням прокурором або слідчим прокуратури своїх службових обов'язків, тягнуть за собою встановлену законом відповідальність. Така ж відповідальність настає в разі вчинення зазначених правопорушень щодо пенсіонера з числа працівників прокуратури або членів його сім'ї і близьких родичів у зв'язку з виконанням ним службових обов'язків у минулому.

(частина друга статті 50 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 26.11.93 р. N 3662-XII)

Збитки, заподіяні знищенням або пошкодженням майна прокурору, слідчому чи пенсіонеру з числа прокурорсько-слідчих працівників, членам їх сімей і близьким родичам у зв'язку з виконанням працівником прокуратури службових обов'язків, відшкодовуються державою в повному розмірі за рахунок державного бюджету.

(статтю 50 доповнено частиною третьою згідно із Законом України від 26.11.93 р. N 3662-XII)

Працівники прокуратури підлягають загальнообов'язковому державному соціальному страхуванню відповідно до законодавства про загальнообов'язкове державне соціальне страхування.

(положенню частини четвертої статті 50 в системному зв'язку з частиною п'ятою статті 50 дано офіційне тлумачення Рішенням Конституційного Суду України від 25.10.2007 р. N 10-рп/2007)

(частина четверта статті 50 у редакції Закону України від 28.12.2014 р. N 77-VIII)

Частину п'яту статті 50 виключено

(частина п'ята статті 50 із змінами, внесеними згідно із
Законами України від 26.11.93 р. N 3662-XII,
від 11.01.2006 р. N 3314-IV,
виключено згідно із Законом
України від 28.12.2014 р. N 77-VIII)

За сім'єю загиблого зберігається право на одержання благоустроєного жилого приміщення на умовах і підставах, які існували на час загибелі працівника.

Прокурори і слідчі прокуратури мають право носіння вогнепальної зброї.

(з дня початку діяльності Державного бюро розслідувань України, але не пізніше п'яти років з дня набрання чинності Законом України від 13.04.2012 р. N 4652-VI, до статті 50 будуть внесені зміни, передбачені абзацом другим підпункту 18 пункту 13 розділу I Закону України від 13.04.2012 р. N 4652-VI)

Стаття 50 ¹. Пенсійне забезпечення прокурорів і слідчих

(з дня початку діяльності Державного бюро розслідувань України, але не пізніше п'яти років з дня набрання чинності Законом України від 13.04.2012 р. N 4652-VI, до назви статті 50 ¹ будуть внесені зміни, передбачені підпунктом 19 пункту 13 розділу I Закону України від 13.04.2012 р. N 4652-VI)

Прокурори і слідчі мають право на пенсійне забезпечення за вислугу років незалежно від віку за наявності на день звернення вислуги років не менше:

по 30 вересня 2011 року - 20 років, у тому числі стажу роботи на посадах прокурорів і слідчих прокуратури не менше 10 років;

з 1 жовтня 2011 року по 30 вересня 2012 року - 20 років 6 місяців, у тому числі стажу роботи на посадах прокурорів і слідчих прокуратури не менше 10 років 6 місяців;

з 1 жовтня 2012 року по 30 вересня 2013 року - 21 рік, у тому числі стажу роботи на посадах прокурорів і слідчих прокуратури не менше 11 років;

з 1 жовтня 2013 року по 30 вересня 2014 року - 21 рік 6 місяців, у тому числі стажу роботи на посадах прокурорів і слідчих прокуратури не менше 11 років 6 місяців;

з 1 жовтня 2014 року по 30 вересня 2015 року - 22 роки, у тому числі стажу роботи на посадах прокурорів і слідчих прокуратури не менше 12 років;

з 1 жовтня 2015 року по 30 вересня 2016 року - 22 роки 6 місяців, у тому числі стажу роботи на посадах прокурорів і слідчих прокуратури не менше 12 років 6 місяців;

з 1 жовтня 2016 року по 30 вересня 2017 року - 23 роки, у тому числі стажу роботи на посадах прокурорів і слідчих прокуратури не менше 13 років;

з 1 жовтня 2017 року по 30 вересня 2018 року - 23 роки 6 місяців, у тому числі стажу роботи на посадах прокурорів і слідчих прокуратури не менше 13 років 6 місяців;

з 1 жовтня 2018 року по 30 вересня 2019 року - 24 роки, у тому числі стажу роботи на посадах прокурорів і слідчих прокуратури не менше 14 років;

з 1 жовтня 2019 року по 30 вересня 2020 року - 24 роки 6 місяців, у тому числі стажу роботи на посадах прокурорів і слідчих прокуратури не менше 14 років 6 місяців;

з 1 жовтня 2020 року і пізніше - 25 років, у тому числі стажу роботи на посадах прокурорів і слідчих прокуратури не менше 15 років.

Пенсія призначається в розмірі 60 відсотків від суми їхньої місячної (чинної) заробітної плати, до якої включаються всі види оплати праці, з якої було сплачено єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, а до 1 січня 2011 року - страхові внески на загальнообов'язкове державне пенсійне страхування, одержуваної перед місяцем звернення за призначенням пенсії.

(частину першу статті 50¹ замінено двома частинами згідно із Законом України від 08.07.2011 р. N 3668-VI, у зв'язку з цим частини другу - дев'ятнадцяту вважати відповідно частинами третьою - двадцятою, частина друга статті 50¹ із змінами, внесеними згідно із Законами України від 27.03.2014 р. N 1166-VII, від 28.12.2014 р. N 76-VIII)

Розмір виплат (крім посадових окладів, надбавок за класні чини, вислугу років), що включаються в заробіток для обчислення пенсії, визначається за вибором того, хто звернувся за пенсією, за будь-які 60 календарних місяців такої роботи підряд перед зверненням за пенсією незалежно від наявності перерв протягом цього періоду на даній роботі.

(частина третя статті 50¹ із змінами, внесеними згідно із Законом України від 08.07.2011 р. N 3668-VI)

Середньомісячна сума зазначених виплат за 60 календарних місяців визначається шляхом ділення загальної суми таких виплат на 60. Коригування зазначених виплат проводиться із застосуванням коефіцієнта загального підвищення розмірів посадового окладу, надбавок до нього за класний чин. Посадовий оклад, надбавки за класний чин і вислугу років під час призначення пенсії враховуються в розмірах, установлених на дату звернення за пенсією.

(частина четверта статті 50¹ у редакції Закону України від 08.07.2011 р. N 3668-VI)

Працівникам, які не мають вислуги років, передбаченої частиною першою цієї статті, за наявності необхідного стажу роботи на посадах прокурорів та слідчих прокуратури, а також страхового стажу, необхідного для призначення пенсії за віком у мінімальному розмірі, передбаченого абзацом першим [частини першої статті 28 Закону України "Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування"](#), після досягнення чоловіками 57 років, а жінками віку, що на п'ять років менше, ніж пенсійний вік, установлений [статтею 26 Закону України "Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування"](#), пенсія призначається в розмірі, пропорційному кількості повних років роботи на прокурорських посадах, з розрахунку 60 відсотків місячного заробітку за відповідну вислугу років, передбачену частиною першою цієї статті. Передбачене цією частиною зниження віку для жінок застосовується також до завершення періоду підвищення віку виходу на пенсію до 1 січня 2022 року. До досягнення віку, встановленого цим абзацом, право на пенсію за віком мають чоловіки 1960 року народження і старші після досягнення ними такого віку:

(абзац перший частини п'ятої статті 50¹ із змінами, внесеними згідно із Законами України від 27.03.2014 р. N 1166-VII, від 28.12.2014 р. N 76-VIII)

55 років - які народилися по 31 грудня 1957 року;

55 років 6 місяців - які народилися з 1 січня 1958 року по 31 грудня 1958 року;

56 років - які народилися з 1 січня 1959 року по 31 грудня 1959 року;

56 років 6 місяців - які народилися з 1 січня 1960 року по 31 грудня 1960 року.

(частина п'ята статті 50¹ із змінами, внесеними згідно із Законом України від 17.11.2005 р. N 3108-IV, у редакції Закону України від 08.07.2011 р. N 3668-VI)

До вислуги років, що дає право на пенсію згідно з цією статтею, зараховується час роботи на прокурорських посадах, перелічених у статті 56 цього Закону, в тому числі у військовій прокуратурі, стажистами в органах прокуратури, слідчими, суддями, на посадах начальницького складу органів внутрішніх справ, офіцерських посадах Служби безпеки України, посадах державних службовців, які займають особи з вищою юридичною освітою, в науково-навчальних закладах Генеральної прокуратури України працівникам, яким присвоєно класні чини, на виборних посадах у державних органах, на посадах в інших організаціях, якщо працівники, що мають класні чини, були направлені туди, а потім повернулися в прокуратуру, строкова військова служба, половина строку навчання у вищих юридичних навчальних закладах, частково оплачувана відпустка жінкам по догляду за дитиною до досягнення нею трьох років.

(частина шоста статті 50¹ із змінами, внесеними згідно із Законом України від 08.07.2011 р. N 3668-VI)

До пенсії за вислугу років, призначеної згідно з цією статтею, встановлюються надбавки на утримання непрацездатних членів сім'ї та на догляд за самотнім пенсіонером у розмірах і за умов, передбачених законами України.

(частина сьома статті 50¹ із змінами, внесеними згідно із Законом України від 17.11.2005 р. N 3108-IV)

Право на пенсію за вислугу років мають особи, які безпосередньо перед зверненням за призначенням такої пенсії працюють в органах прокуратури чи в науково-навчальних закладах Генеральної прокуратури України, а також особи, звільнені з прокурорсько-слідчих посад органів прокуратури за станом здоров'я, у зв'язку із скороченням чисельності або штату працівників та у зв'язку з обранням їх на виборні посади органів державної влади чи органів місцевого самоврядування.

Прокурорам і слідчим, що визнані інвалідами I або II групи, призначається пенсія по інвалідності в розмірах, передбачених частиною першою цієї статті, за наявності стажу роботи в органах прокуратури не менше 10 років.

Прокурорам і слідчим, які мають одночасно право на різні державні пенсії, призначається одна пенсія за їхнім вибором, у тому числі на умовах, передбачених [статтею 37 Закону України "Про державну службу"](#). Військові прокурори і слідчі військових прокуратур при звільненні з військової служби мають право на одержання пенсії відповідно до цієї статті або на одержання пенсії, встановленої законом для військовослужбовців.

Особи, звільнені з роботи в порядку дисциплінарного стягнення з позбавленням класного чину або позбавлені класного чину за вироком суду, втрачають право на пенсійне забезпечення за вислугою років. Права на одержання пенсії, передбаченої цією статтею, позбавляються також особи, звільнені з роботи у зв'язку з засудженням за умисне кримінальне правопорушення, вчинене з використанням свого посадового становища, або притягненням до адміністративної відповідальності за вчинення правопорушення, пов'язаного з корупцією. У таких випадках пенсія прокурорам і слідчим призначається на загальних підставах.

(частина одинадцята статті 50¹ із змінами, внесеними згідно із Законами України від 17.05.2012 р. N 4711-VI, від 14.05.2013 р. N 224-VII, від 28.12.2014 р. N 76-VIII)

Пенсії за вислугу років відповідно до цієї статті призначаються органами Пенсійного фонду України і виплачуються в частині, що не перевищує розміру пенсії із солідарної системи, що призначається відповідно до [Закону України "Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування"](#), за рахунок коштів Пенсійного фонду України. Частина пенсії, що перевищує цей розмір, виплачується за рахунок коштів Державного бюджету України.

(частина дванадцята статті 50¹ із змінами, внесеними згідно із Законом України від 17.01.2002 р. N 2981-III,

Обчислення (перерахунок) пенсій провадиться за документами пенсійної справи та документами, додатково поданими пенсіонерами, виходячи з розміру місячного заробітку за відповідною посадою, з якої особа вийшла на пенсію, станом на час звернення за призначенням або перерахунком.

За пенсіонерами і членами їхніх сімей зберігаються пільги і гарантії соціального захисту, передбачені цим Законом та іншими законами, крім пільг, які встановлені абзацом першим частини третьої статті 49 цього Закону. Пенсіонери і члени їхніх сімей, що проживають разом із ними, мають також право на медичне обслуговування в тих медичних закладах, в яких вони перебували на обліку до виходу на пенсію працівника прокуратури.

(частина чотирнадцята статті 50¹ у редакції
Закону України від 28.12.2014 р. N 76-VIII)

Тимчасово, у період з 1 квітня 2015 року по 31 грудня 2015 року:

особам, на яких поширюється дія цього Закону (крім інвалідів I та II груп, інвалідів війни III групи та учасників бойових дій, осіб, на яких поширюється дія [пункту 1 статті 10 Закону України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту"](#)), у період роботи на посадах, які дають право на призначення пенсії / щомісячного довічного грошового утримання у порядку та на умовах, передбачених цим Законом, [законами України "Про статус народного депутата України", "Про державну службу", "Про судоустрій і статус суддів"](#), пенсія, призначена відповідно до цієї статті, не виплачується;

у період роботи особи (крім інвалідів I та II груп, інвалідів війни III групи та учасників бойових дій, осіб, на яких поширюється дія [пункту 1 статті 10 Закону України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту"](#)) на інших посадах/роботах пенсії, призначені відповідно до цієї статті, розмір яких перевищує 150 відсотків прожиткового мінімуму, встановленого для осіб, які втратили працездатність, виплачуються в розмірі 85 відсотків призначеного розміру, але не менше 150 відсотків прожиткового мінімуму, встановленого для осіб, які втратили працездатність.

З 1 січня 2016 року пенсія, призначена особам відповідно до цієї статті (крім інвалідів I та II груп, інвалідів війни III групи та учасників бойових дій, осіб, на яких поширюється дія [пункту 1 статті 10 Закону України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту"](#)), у період роботи на посадах, які дають право на призначення пенсії/щомісячного довічного грошового утримання у порядку та на умовах, передбачених цим Законом, [законами України "Про статус народного депутата України", "Про державну службу", "Про судоустрій і статус суддів"](#), виплачується в розмірі, обчисленому відповідно до [Закону України "Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування"](#).

Після звільнення з роботи виплата пенсії відповідно до цього Закону поновлюється.

Максимальний розмір пенсії (з урахуванням надбавок, підвищень, додаткової пенсії, цільової грошової допомоги, пенсії за особливі заслуги перед Україною, індексації та інших доплат до пенсії, встановлених законодавством, крім доплати до надбавок окремим категоріям осіб, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною) не може перевищувати десяти прожиткових мінімумів, установлених для осіб, які втратили працездатність.

(частина п'ятнадцята статті 50¹ із змінами, внесеними згідно із Законом України від 28.12.2007 р. N 107-VI)

(зміни, внесені [підпунктом 2 пункту 38 розділу II Закону України від 28.12.2007 р. N 107-VI](#), визнано такими, що не відповідають [Конституції України](#) (є неконституційними), згідно з Рішенням Конституційного Суду України від 22.05.2008 р. N 10-рп/2008)

(частина п'ятнадцята статті 50¹ у редакції Закону України від 08.07.2011 р. N 3668-VI, замінено частинами п'ятнадцятою - вісімнадцятою згідно із Законом України від 02.03.2015 р. N 213-VIII, у зв'язку з цим частини шістнадцяту - двадцяту вважати відповідно частинами дев'ятнадцятою - двадцять третьою)

Частину дев'ятнадцяту статті 50¹ виключено

(частина дев'ятнадцята статті 50¹ із змінами, внесеними згідно із Законом України від 02.12.2010 р. N 2756-VI, виключена згідно із Законом України від 27.03.2014 р. N 1166-VII)

Членам сімей прокурора або слідчого (батькам, дружині, чоловіку, дітям, які не досягли 18 років або старшим цього віку, якщо вони стали інвалідами до досягнення ними 18 років, а тим, які навчаються, - до закінчення навчальних закладів, але не довше ніж до досягнення ними 23-річного віку), які були на його утриманні на момент смерті, призначається пенсія на випадок втрати годувальника, за наявності у нього стажу роботи в органах прокуратури не менше 10 років, у розмірі 60 відсотків від середньомісячного (чинного) заробітку на одного члена сім'ї, 80 відсотків - на двох і більше членів сім'ї.

Умови та порядок перерахунку призначених пенсій працівникам прокуратури визначаються Кабінетом Міністрів України.

(частина двадцять перша статті 50¹ у редакції Закону України від 28.12.2014 р. N 76-VIII)

Положення цієї статті поширюються також на пенсіонерів з числа працівників прокуратури, яким до набрання чинності цим Законом призначена пенсія за віком, вислугою років або за інвалідністю безпосередньо з прокурорсько-слідчих посад і посад у науково-навчальних закладах, незалежно від часу виходу на пенсію, за умови наявності у них стажу роботи, передбаченого цією статтею.

На ветеранів війни, які мають необхідний стаж роботи для призначення пенсії за вислугою років, дія цієї статті поширюється незалежно від того, з яких підприємств, установ чи організацій вони вийшли на пенсію.

(Закон доповнено статтею 50¹ згідно із Законом України від 26.11.93 р. N 3662-XII, стаття 50¹ із змінами, внесеними згідно із Законом України від 05.10.95 р. N 358/95-ВР, у редакції Закону України від 12.07.2001 р. N 2663-III)

Розділ V

ІНШІ ПИТАННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ І ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ ПРОКУРАТУРИ

Стаття 51. Науково-навчальні та інші установи прокуратури

Генеральна прокуратура України може створювати відомчі науково-навчальні заклади для наукових досліджень, підвищення кваліфікації прокурорських працівників, видавати спеціальну літературу, мати поліграфічні підприємства.

Для наукового сприяння у виконанні завдань, покладених на органи прокуратури, розроблення та розгляду науково-методичних рекомендацій, інших документів і пропозицій щодо поліпшення організації роботи, впровадження найбільш досконалих та ефективних форм і методів, вдосконалення законодавства при Генеральній прокуратурі України утворюється науково-методична рада. З цією метою при прокуратурах Автономної Республіки Крим, областей, міст Києва і Севастополя та прирівняних до них прокуратурах можуть створюватися методичні ради.

Положення про науково-методичну раду при Генеральній прокуратурі України та її персональний склад затверджує Генеральний прокурор України.

(частину другу статті 51 замінено двома частинами згідно із Законом України від 18.09.2012 р. N 5288-VI)

Стаття 51¹. Інформування громадськості про стан законності та заходи щодо її зміцнення

Прокурори Автономної Республіки Крим, областей, міст Києва і Севастополя, міські, районні, міжрайонні, районні в містах, а також інші прокурори на відкритому пленарному засіданні відповідної ради, на яке запрошуються представники засобів масової інформації, не менш як двічі на рік інформують населення відповідної адміністративно-територіальної одиниці про стан законності, заходи щодо її зміцнення та результати діяльності на відповідній території.

(Закон доповнено статтею 51¹ згідно із
Законом України від 01.07.2010 р. N 2389-VI)

Стаття 51². Національна академія прокуратури України

Національна академія прокуратури України є державним вищим навчально-науковим закладом із спеціалізованої підготовки прокурорів та інших працівників прокуратури, підвищення їх кваліфікації, а також здійснення науково-дослідної діяльності.

Національна академія прокуратури України є юридичною особою, що діє на підставі законодавства України та статуту.

На науково-педагогічних працівників, аспірантів і докторантів Національної академії прокуратури України, які мають класні чини, поширюються положення статей 46, 46², 46³, 46⁴, 47, 48, 48¹, 49, 50, 50¹, 51, 52, 53, 54 та 55 цього Закону.

(Закон доповнено статтею 51² згідно із
Законом України від 18.09.2012 р. N 5288-VI)

Стаття 52. Фінансування і матеріально-технічне забезпечення органів прокуратури

Фінансування органів прокуратури здійснюється за рахунок коштів державного бюджету України.

Пільги, компенсації та гарантії, передбачені цим Законом, надаються за рахунок і в межах бюджетних асигнувань на утримання відповідних бюджетних установ.

(статтю 52 доповнено новою частиною другою
згідно із Законом України від 28.12.2007 р. N 107-VI,
у зв'язку з цим частини другу - шосту
вважати відповідно частинами третьою - сьомою)

(зміни, внесені [підпунктом "а" підпункту 3 пункту 38 розділу II Закону України від 28.12.2007 р. N 107-VI](#), визнано такими, що не відповідають [Конституції України](#) (є неконституційними), згідно з Рішенням Конституційного Суду України від 22.05.2008 р. N 10-рп/2008)

Кошторис витрат на утримання органів прокуратури затверджує Генеральний прокурор України, і в межах виділених асигнувань він має право вносити в нього зміни.

(частина третя статті 52 із змінами, внесеними
згідно із Законом України від 28.12.2007 р. N 107-VI)

(зміни, внесені [підпунктом "б" підпункту 3 пункту 38 розділу II Закону України від 28.12.2007 р. N 107-](#)

VI, визнано такими, що не відповідають Конституції України (є неконституційними), згідно з Рішенням Конституційного Суду України від 22.05.2008 р. N 10-рп/2008)

Місцеві Ради, їх виконавчі органи забезпечують розташовані на їх території органи прокуратури відповідними службовими приміщеннями на умовах оренди.

(частина четверта статті 52 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 12.07.2001 р. N 2663-III)

Транспортними і матеріально-технічними засобами органи прокуратури забезпечуються за рахунок державного бюджету України у централізованому порядку, що визначається Президентом України.

Частину шосту статті 52 виключено

(статтю 52 доповнено частиною шостою згідно із Законом України від 26.11.93 р. N 3662-XII, частину шосту статті 52 виключено згідно із Законом України від 13.04.2012 р. N 4652-VI)

Частину сьому статті 52 виключено

(статтю 52 доповнено частиною сьомою згідно із Законом України від 26.11.93 р. N 3662-XII, частину сьому статті 52 виключено згідно із Законом України від 13.04.2012 р. N 4652-VI)

Грошове утримання прокурорів, слідчих та інших працівників військових прокуратур, забезпечення їх діяльності здійснюється Генеральною прокуратурою України.

(статтю 52 доповнено частиною шостою згідно із Законом України від 14.08.2014 р. N 1642-VII)

Забезпечення військових прокуратур охороною, транспортом та засобами зв'язку (у тому числі спеціальними), засобами індивідуального захисту, вогнепальною зброєю, іншим необхідним майном, а військовослужбовців цих прокуратур - обмундируванням здійснюється Міністерством оборони України.

(статтю 52 доповнено частиною сьомою згідно із Законом України від 14.08.2014 р. N 1642-VII)

Стаття 53. Формений одяг працівників прокуратури

Працівники прокуратури, яким присвоєно класні чини (військові звання), мають єдиний формений одяг з відповідними відзнаками, що видається безкоштовно.

(стаття 53 із змінами, внесеними згідно із
Законом України від 14.08.2014 р. N 1642-VII)

Стаття 54. Печатка органів прокуратури

Генеральна прокуратура України і підпорядковані їй прокуратури є юридичними особами і мають свою печатку з зображенням Державного герба України та своїм найменуванням.

Стаття 55. Посвідчення працівника прокуратури

Прокурори і слідчі прокуратури мають службове посвідчення. [Положення](#) про службове посвідчення працівника прокуратури та його зразок затверджує Кабінет Міністрів України.

(стаття 55 із змінами, внесеними згідно із
Законом України від 12.07.2001 р. N 2663-III)

(з [дня початку діяльності](#) Державного бюро розслідувань України, але не пізніше п'яти років з дня набрання чинності Законом України від 13.04.2012 р. N 4652-VI, до статті 55 будуть внесені зміни, передбачені [підпунктом 21 пункту 13 розділу I](#) Закону України від 13.04.2012 р. N 4652-VI)

Стаття 56. Роз'яснення поняття "прокурор"

Під поняттям "прокурор" у статті 8, частині четвертій статті 9, частинах першій, другій, третій статті 12, частині першій статті 20, статтях 34, 35, 36, 44, 45, частинах першій, третій, п'ятій і шостій статті 46, статті 46¹, статті 46², статтях 46³, 46⁴, частині першій статті 47, статтях 48, 48¹, 49, 50, 50¹ та 55 цього Закону слід розуміти: Генеральний прокурор України, перший заступник, заступники Генерального прокурора України, їх старші помічники та помічники, прокурори Автономної Республіки Крим, областей, міст Києва і Севастополя, спеціалізованих прокуратур (на правах обласних), їх перші заступники, заступники, міжрайонні прокурори, прокурори міст, районів, районів у містах та прирівняних до них спеціалізованих прокуратур, їх перші заступники і заступники, начальники головних управлінь, управлінь, відділів прокуратур, їх перші заступники, заступники, старші прокурори та прокурори прокуратур усіх рівнів, які діють у межах своєї компетенції.

(частина перша статті 56 із змінами, внесеними
згідно із Законом України від 14.08.2014 р. N 1642-VII)

(стаття 56 із змінами, внесеними згідно із
Законом України від 26.11.93 р. N 3662-XII,
у редакції Закону України
від 13.04.2012 р. N 4652-VI,

із змінами, внесеними згідно із
Законом України від 17.05.2012 р. N 4711-VI)

Під поняттям "прокурор" у частині третій статті 20 та статтях 21, 23 та 24 цього Закону слід розуміти: Генеральний прокурор України, перший заступник, заступники Генерального прокурора України, прокурори Автономної Республіки Крим, областей, міст Києва і Севастополя, спеціалізованих прокуратур (на правах обласних), їх перші заступники, заступники, міжрайонні прокурори, прокурори міст, районів, районів у містах та прирівняних до них спеціалізованих прокуратур, їх перші заступники і заступники.

(статтю 56 доповнено частиною другою
згідно із Законом України від 18.09.2012 р. N 5288-VI)

Голова Верховної Ради
України

Л. КРАВЧУК

м. Київ
5 листопада 1991 року
N 1789-XII